

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Кафедра підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

**Методичні вказівки
з підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітньо-професійної програми
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Умань 2023

Укладачі: Сергій СОКОЛЮК, Юлія НЕСТЕРЧУК, Інна ЧЕРНЕГА, Микола КОРОТЄЄВ, Олена ЖАРУН, Олександр НЕПОЧАТЕНКО, Наталія БЛЕНДА.

Рецензенти: Олена ПРОКОПЧУК – завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н., професор

Людмила СМОЛІЙ – доцент кафедри економіки, к.е.н.

Методичні вказівки з підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Умань, 2023. 78 с.

Розглянуто та рекомендовано для практичного використання кафедрою підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (протокол № 1 від 30 серпня 2023).

Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва (протокол № 1 від 31 серпня 2023).

Зміст

1.	Мета та зміст підсумкової атестації бакалаврів	4
2.	Екзаменаційна комісія	6
3.	Порядок складання підсумкової атестації	6
4.	Програма атестаційного екзамену	7
4.1.	Структура завдань і порядок оцінювання їх виконання	7
4.2.	Питання для підготовки до атестаційного екзамену	9
5.	Рекомендована література	77

1. Мета та зміст підсумкової атестації бакалаврів

Відповідно до Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» затвердженим та введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243 та освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» атестація випускників першого (бакалаврського) рівня в Уманському національному університеті садівництва здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Методичні вказівки з підготовки та проведення підсумкової атестації розроблено відповідно до: Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та інших нормативно-правових актів України з питань освіти, а також «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Уманському національному університеті садівництва», «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва», «Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва», «Кодексу академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва», «Антикорупційної програми Уманського національного університету садівництва», «Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва», «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва».

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом та освітньо-професійною програмою:

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових

структур.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

ПРН 21. Застосовувати одержані знання й уміння для контролю за виконанням дотримання правил торгівлі, зберігання товарів.

ПРН 22. Вміти застосовувати одержані знання й уміння для організації підприємницької і торговельної діяльності у сфері агробізнесу.

2. Екзаменаційна комісія

Екзаменаційна комісія створюється щороку як єдина для усіх форм навчання у складі голови та членів. Строк повноважень екзаменаційної комісії становить один навчальний рік.

Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю екзаменаційної комісії здійснює ректор університету. Персональний склад екзаменаційної комісії затверджується наказом ректора університету не пізніше ніж за місяць до початку роботи екзаменаційної комісії.

Складання атестаційного екзамену проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участі не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії.

Завданнями екзаменаційної комісії є:

- комплексна перевірка й оцінка виконання освітньої програми, теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти;
- прийняття рішення про присвоєння здобувачам вищої освіти відповідної кваліфікації та видачу диплома;
- розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Засідання екзаменаційної комісії оформляються протоколами у яких відображаються оцінка, отримана здобувачем вищої освіти під час атестації, рішення екзаменаційної комісії про присвоєння здобувачу вищої освіти ступеня вищої освіти, кваліфікації за відповідною спеціальністю, а також інформація про видачу йому диплома (диплома з відзнакою).

3. Порядок складання атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» проводиться у восьмому семестрі після завершення теоретичного навчання та проходження всіх видів практик відповідно до затвердженого графіка навчального процесу.

До складання атестаційного екзамену наказом ректора допускаються здобувачі освіти, які виконали усі складові частини навчального плану, а саме: склали всі екзамени, заліки, написали і захистили курсові роботи, пройшли практики і підготували та захистили звіти з них.

Здобувачам вищої освіти, які успішно склали підсумкову атестацію відповідно до освітньої програми підготовки, рішенням екзаменаційної комісії присвоюються ступінь вищої освіти бакалавр, кваліфікація бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. На підставі цих рішень видається наказ по університету про випуск, у якому зазначається відповідний освітній рівень, кваліфікація, протокол екзаменаційної комісії та номер диплома (диплома з відзнакою).

Екзаменаційна комісія за результатами атестації приймає остаточне рішення щодо видачі здобувачеві випускного курсу диплома з відзнакою. Випускник, який досяг особливих успіхів у засвоєнні освітньо-професійної програми, має право претендувати на отримання диплома з відзнакою за наявності середнього рейтингового балу не менше 90 балів (за шкалою ECTS) з усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом та оцінки за національною шкалою «відмінно» (за шкалою ECTS – А (90-100 балів) за результатами складання атестаційного екзамену.

У випадку незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати апеляцію на ім'я ректора університету. Заява про апеляцію з візою декана подається ректору або проректору в день проведення атестаційного екзамену після оголошення його результатів. Комісія розглядає лише апеляції здобувачів вищої освіти щодо порушення процедури проведення атестаційного екзамену, що могло негативно вплинути на оцінку екзаменаційної комісії. За рішенням ректора Університету можливе скасування відповідного рішення екзаменаційної комісії і проведення повторного засідання екзаменаційної комісії в присутності представників комісії з розгляду апеляції.

4. Програма атестаційного екзамену

4.1. Структура завдань і порядок оцінювання їх виконання

До програми атестаційного екзамену включено завдання з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Відповідно до навчального плану, до програми включено тестові завдання з наступних дисциплін:

- «Основи підприємництва».
- «Національна економіка».
- «Гроші та кредит».
- «Кон'юнктура ринку».
- «Фінанси».
- «Бухгалтерський облік».
- «Правознавство».
- «Економіка аграрного підприємства».
- «Зовнішньоекономічні операції і контракти».
- «Маркетинг».
- «Інноваційна діяльність аграрного підприємства».
- «Економічний аналіз».
- «Конкурентоспроможність підприємства».
- «Економіка праці і соціально-трудова відносини».
- «Основи біржової діяльності».
- «Організація торгівлі».
- «Оподаткування юридичних та фізичних осіб».
- «Товарознавство».
- «Аналіз господарської діяльності».
- «Організація товарного біржового ринку».
- «Стратегія аграрного підприємства».

«Потенціал і розвиток підприємства».

«Організація діяльності підприємницьких структур».

Складання атестаційного екзамену відбувається шляхом виконання тестових завдань. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких одна правильна. Кожен варіант таких завдань містить по 80 питань.

Оцінювання успішності здобувача вищої освіти при складанні атестаційного екзамену здійснюється за шкалою, наведеною нижче.

Шкала оцінювання виконання студентами-випускниками завдань атестаційного екзамену

Кількість вірних відповідей		Частка вірних відповідей, %		Оцінка	
мінімальна	максимальна	мінімальна	максимальна	за шкалою ECTS	за національною шкалою
72	80	90	100	A	5
66	71	82	89	B	4
59	65	74	81	C	4
51	58	64	73	D	3
48	50	60	63	E	3
0	47	0	59	FX	2

4.2. Питання для підготовки до атестаційного екзамену

Тести з дисципліни «Основи підприємництва».

1. Метою підприємницької діяльності є:
 - а) отримання прибутку;
 - б) прийняття ефективного рішення, що дозволить підприємцю отримати економічний ефект;
 - в) забезпечення стабільності функціонування підприємства;
 - г) вдосконалення господарського механізму.
2. Складовими економічної свободи є:
 - а) функції підприємництва;
 - б) принципи підприємництва;
 - в) економічна самостійність, економічна відповідальність, економічна рівноправність;
 - г) отримання прибутку, самореалізація, можливість самостійно приймати рішення.
3. Новаторська функція підприємництва - це:
 - а) впровадження нових форм і методів організації виробництва, оплати праці;
 - б) виробництво товарів, необхідних суспільству;
 - в) реалізація власної мети підприємця;
 - г) сприяння процесу продукування нових ідей.
4. Господарська функція підприємництва - це:
 - а) найефективніше використання ресурсів;
 - б) сприяння процесу продукування нових ідей;
 - в) виробництво товарів, необхідних суспільству;
 - г) реалізація власної мети підприємця.
5. Логіка підприємництва - це:
 - а) діяльність підприємця, спрямована на отримання прибутку;
 - б) форма мислення підприємця в прийнятті рішення;
 - в) основна мета підприємницької діяльності;
 - г) сукупність підприємницьких рішень, спрямованих на отримання прибутку.
6. Підприємницька ідея - це:
 - а) виявлений інтерес, який має конкретні економічні параметри;
 - б) сукупність підприємницьких рішень, готових до впровадження;
 - в) система взаємопов'язаних рішень, спрямованих на отримання прибутку;
 - г) сукупність новаторських знань щодо нових товарів і послуг.
7. Основними методами пошуку підприємницьких ідей є:
 - а) метод колективного пошуку, метод індивідуального творчого пошуку, метод активізації пошуку;
 - б) метод інверсії, метод ідеалізації, метод колективного блокноту, метод мозкового штурму;
 - в) економічний (непрямий) метод, адміністративний (прямий) метод;
 - г) програмно-цільовий метод, економіко-математичний метод, статистичний метод.

8. Яка функція підприємницької діяльності пов'язана з матеріально-технічним забезпеченням виробництва, налагодженням технологічного процесу, організацією комерційної діяльності, сервісу?
- а) ресурсна;
 - б) творча;
 - в) управлінська;
 - г) організаційна.
9. Коли підприємець виступає активним ініціатором ідеї?
- а) коли ідея виникає незалежно від підприємця;
 - б) коли ідея створюється виходячи з потреб і можливостей ринку;
 - в) коли ідею створюється виходячи перш за все з оцінки власних можливостей, а тільки потім - можливостей ринку;
 - г) коли підприємець або приймає ідею, або відкидає її.
10. Що лежить в основі прийняття підприємницького рішення?
- а) підприємницьке рішення;
 - б) підприємницька ідея;
 - в) підприємницькі можливості;
 - г) здібностях підприємця.
11. Що передбачає процес оцінки ідей?
- а) пошук та формування певної сукупності ідей як результату аналізу підприємницького середовища;
 - б) «відсіювання» зайвих ідей за різними критеріями залежно від конкретної ситуації;
 - в) даний процес не передбачається;
 - г) порівняльний аналіз на основі певних параметрів кількох ідей перед остаточним прийняттям рішення щодо розв'язання конкретної проблеми.
12. Що передбачає фінансовий засіб підтримки?
- а) гарантування позик, надання частини безкоштовних і пільгових субсидій, створення з цією метою спеціальних банків тощо;
 - б) зниження ставок оподаткування;
 - в) звільнення від податків на певний термін;
 - г) надання консультаційних послуг в управлінні підприємством;
13. Підприємництво як економічний феномен є:
- а) категорією фінансування;
 - б) категорією бізнесу;
 - в) категорією прибутку;
 - г) категорією розвитку.
14. Яка теорія мотивації визначає головним мотивом підприємницької діяльності матеріальну зацікавленість?
- а) ієрархія потреб за А. Маслоу;
 - б) теорія Мак-Клелланда;
 - в) класична теорія;
 - г) теорія очікувань.
15. Що передбачає стимулююча функція підприємницької діяльності?

- а) систему захисту прав та інтересів підприємців, створення сприятливих умов функціонування бізнесу, усунення існуючих проблем на макrorівні;
 - б) механізм підвищення ефективної та корисної праці, застосувати дійові методи стимулювання збуту товарів на основі виявлених споживчих потреб;
 - в) розробку та реалізацію нових бізнес-ідей, ноу-хау, винаходів; творче ставлення до справи;
 - г) механізм управління персоналом та фірмою.
16. Протягом якого терміну споживач має право обміняти товар належної якості:
- а) протягом 14 днів;
 - б) протягом гарантійного терміну;
 - в) протягом 6 місяців;
 - г) споживач не має такого права.
17. Хто уперше ввів у науковий обіг поняття «підприємництво»?
- а) Франсуа Кене;
 - б) Адам Сміт;
 - в) Сер Вільям Петті;
 - г) Річард Кантільйон.
18. Яка функція підприємницької діяльності передбачає мобілізацію внутрішніх та зовнішніх ресурсів ефективного функціонування?
- а) організаційна;
 - б) творча;
 - в) ресурсна;
 - г) управлінська.
19. З чого розпочинається діяльність підприємця?
- а) зародження ідеї;
 - б) визначення реальності впровадження ідеї у практику;
 - в) оцінки одержаної інформації;
 - г) проведення необхідних підприємницьких розрахунків.
20. Яку відповідальність тягне за собою порушення законодавства України про охорону навколишнього природного середовища?
- а) дисциплінарну та адміністративну;
 - б) адміністративну та цивільну;
 - в) лише адміністративну;
 - г) дисциплінарну, адміністративну та цивільну.

Тести з дисципліни «Національна економіка».

1. У якому варіанті правильно висвітлено ринкові критерії національно-економічної збалансованості?
- а) відсутність монополії, прискорене оновлення основного капіталу, збільшення доданої вартості, робочих місць;
 - б) ділова активність, збільшення пропозиції, технологій, товарів, зростання потреби у праці, низьке коливання цін;
 - в) збалансований бюджет, соціальний захист;
 - г) відповіді у варіантах б і в.

2. У якому варіанті правильно висвітлено соціальні критерії національно-економічної збалансованості?
- а) зростання монополізму, екстенсивний тип економічного розвитку, збільшення доданої вартості, робочих місць;
 - б) ділова активність, збільшення пропозиції, технологій, товарів, зростання потреби у праці, низьке коливання цін;
 - в) збалансований бюджет, попит, пропозиція, розподіл національного доходу, захист людей, які не працюють;
 - г) відповіді у варіантах б і в.
3. Що насамперед повинна забезпечити економічна система країни своєму народові?
- а) обсяг і структуру виробництва продукту до потреб;
 - б) 100% зайнятість усього населення країни;
 - в) платоспроможність населення, держави і підприємств;
 - г) відповіді у варіантах а і в.
4. Що насамперед має забезпечити соціально-ринкова економічна система?
- а) основи підприємництва і добробуту;
 - б) умови реалізації інтересів і стимулів власникам капіталу і найманим працівникам;
 - в) надприбутки транснаціональних корпорацій;
 - г) відповіді у варіантах а і б.
5. У якому варіанті правильно названо фундаментальні основи соціально-ринкової економіки?
- а) економічна свобода, права власності;
 - б) конкуренція, правові ринкові інституції;
 - в) жорсткі бюджетні обмеження, передбачувана державна політика;
 - г) всі відповіді вірні.
6. Що є економічним інтересом?
- а) усвідомлений суб'єктом предмет потреби, який здатний задовольнити її;
 - б) звичайна цікавість;
 - в) прибуток;
 - г) всі відповіді вірні.
7. У якому варіанті правильно описано стимулюючу функцію ціни?
- а) міра вартості продукту, визначає пропозицію і попит;
 - б) забезпечує покриття витрат на виробництво;
 - в) заохочує виробників до продуктивності, ефективності, зменшення витрат;
 - г) у варіантах а і б.
8. У якому варіанті названо найкращу з погляду високоефективного виробництва форму ціни?
- а) рівноважна ціна;
 - б) фіксована ціна;
 - в) монопольна ціна;
 - г) державна ціна.
9. Що характеризується здатністю суспільства виробляти товари і послуги та забезпечувати розширене відтворення з метою задоволення потреб населення:

- а) інтелектуальний потенціал;
- б) економічний потенціал;
- в) фізіологічний потенціал;
- г) демографічний потенціал.

10. Елементи, властивості або результати функціонування природних систем, які використовуються або можуть бути використані в майбутньому для одержання сировини, палива, енергії, продовольства:

- а) паливні ресурси;
- б) інформаційний потенціал;
- в) національне багатство;
- г) природний потенціал.

11. Складові природно-ресурсного потенціалу:

- а) земельні, мінерально-сировинні, водні;
- б) лісові, фауністичні;
- в) всі відповіді вірні.

12. Виділяють такі складові природно-ресурсного потенціалу:

- а) кадри, кошти;
- б) водні, лісові ресурси;
- в) людські ресурси;
- г) земельні ресурси, кадри.

13. В економічних зв'язках України першочергове значення має науково-технічне співробітництво, яке може проявлятися у формах:

- а) переданням технічного досвіду;
- б) обміну патентами, технологіями;
- в) наданням консалтингових послуг;
- г) всі відповіді вірні.

14. Науково-технічне співробітництво здійснюється у формі:

- а) матеріальній;
- б) нематеріальній;
- в) менеджменту;
- г) маркетингу.

15. Характеристиками демографічного потенціалу є:

- а) співвідношення показників природного руху населення, природний приріст населення;
- б) сальдо міграції;
- в) всі відповіді вірні.

16. Поняття "національного багатства" становить:

- а) організаційні заходи;
- б) інноваційні послуги;
- в) природні, людські ресурси, основний капітал та інші фінансові і нефінансові активи;
- г) мінеральні ресурси.

17. Основною сферою діяльності, що формує людський капітал є:

- а) функціонування продуктивних сил;
- б) науково-освітній комплекс;

- в) національне багатство;
- г) світове багатство.

18. Для якого комплексу є характерною наявність потужної промислової та агропромислової ланки:

- а) промислового;
- б) будівельного;
- в) господарського;
- г) АПК.

19. Який комплекс включає ПЕК, металургійний комплекс, машинобудівний, хімічний комплекси тощо:

- а) промисловий;
- б) АПК;
- в) господарський;
- г) будівельний.

20. Сукупність галузей, які здійснюють видобуток палива, виробництво електроенергії:

- а) АПК;
- б) паливно-енергетичний комплекс;
- в) господарський комплекс;
- г) машинобудівний комплекс.

Тести з дисципліни «Гроші та кредит».

1. Знайдіть правильну відповідь на питання: чому виникли гроші?

- а) Завдяки домовленості людей для спрощення процесів обміну продуктами праці;
- б) Їх створила держава для фінансового забезпечення реалізації своїх загальносуспільних функцій;
- в) Завдяки стихійному виділенню з всієї маси товарів, що обмінювалися на ринку, одного, який став виконувати специфічну роль засобу обміну;
- г) Тому що безпосередній обмін товарів (бартер) технічно надто складний, дорогий і не зручний.

2. Строкові вклади і депозити входять до складу таких грошових агрегатів:

- а) M0;
- б) M1;
- в) M2;
- г) Не входять до складу вказаних грошових агрегатів.

3. Що є об'єктом купівлі-продажу на грошовому ринку:

- а) Гроші як гроші;
- б) Гроші як капітал;
- в) Гроші як гроші і як капітал;
- г) Кредит.

4. Грошова система – це:

- а) Сукупність платежів у національній та іноземній валютах;
- б) Сукупність грошових потоків між юридичними і фізичними особами;
- в) Те ж саме, що й грошовий оборот;

- г) Форма організації грошового обігу, яка закріплена законодавством;
5. Сеньйораж – це:
- а) Дохід, що його одержує емітент платіжних засобів (грошей);
 - б) Процентна ставка по строкових депозитах фізичних осіб;
 - в) Різниця між ринковою ціною акції та її номіналом;
 - г) Прибутковість банківської операції;
6. Необхідність в кредиті викликана:
- а) Наявністю товарно-грошових відносин в економіці;
 - б) Наявністю товарно-грошових відносин, роботою підприємств на засадах комерційного та господарського розрахунку, наявністю коливань потреби у коштах та джерелах їх формування;
 - в) Роботою підприємств на засадах комерційного або господарського розрахунку;
 - г) Низькою ефективністю та збитковістю роботи окремих підприємств.
7. Державний кредит – це:
- а) Коли держава виступає кредитором;
 - б) Коли держава виступає кредитором і позичальником;
 - в) Коли одна держава надає кредит іншій державі.
 - г) Коли держава виступає позичальником;
8. Базова (облікова) ставка процента в Україні визначається:
- а) Центральним банком;
 - б) Грошовим ринком;
 - в) Комерційними банками;
 - г) Валютними біржами;
9. В чому полягає головне завдання діяльності центрального банку:
- а) Забезпечення сталості національних грошей
 - б) Обслуговування комерційних банків
 - в) Обслуговування уряду;
 - г) Контроль та регулювання стану грошового ринку.
10. Яка з наведених ознак не є характерною для небанківських фінансово-кредитних установ:
- а) Прийом депозитів;
 - б) Надання кредитів;
 - в) Розрахунково-касове обслуговування;
 - г) Обов'язкові резерви у центральному банку.
11. Сутність кредитної системи може бути виражена як:
- а) Законодавчо закріплена сукупність елементів грошового обігу у їх єдності
 - б) Сукупність кредитних відносин, форм, методів кредитування
 - в) Сукупність кредитних відносин, форм методів кредитування і кредитних установ
 - г) Інституційна форма організації грошово-кредитних відносин.
12. Який небанківський інститут кредитної системи спеціалізується на кредитуванні продажу споживчих товарів:
- а) Трастова компанія
 - б) Фінансова компанія

в) Ломбард

г) Кредитна спілка

13. Чим відрізняється валютний курс від паритета купівельної спроможності відповідних валют:

а) Нічим – це одне і те ж явище;

б) Купівельна спроможність валют кількісно вища від курсу валют;

в) Валютний курс постійно коливається, а паритет залишається стабільним;

г) Паритет є економічною основою, навколо якої коливається валютний курс.

14. Як називається зниження курсу національної валюти:

а) Ревальвація;

б) Девальвація;

в) Конвертація;

г) Деномінація.

15. Чим принципово відрізняється сучасна (Ямайська) світова валютна система від попередньої (Бреттон-вудської):

а) Кількістю країн-членів;

б) В Бреттон-вудській системі валютні відносини між країнами регулювали США, а в Ямайській регулює МВФ;

в) Перша базувалась на двох резервних валютах (долар США і фунт стерлінгів), а друга – на одній (долар США);

г) Перша базувалась на золотодевізному стандарті, коли банкноти США як резервна валюта обмінювались на золото, а друга на девізному стандарті, за якого долари США перестали обмінюватися на золото.

16. Які дві функції грошей історично зформувалися першими:

а) Міра вартості і світові гроші;

б) Засіб обігу і засіб платежу;

в) Засіб нагромадження і засіб обігу;

г) Міра вартості і засіб обігу.

17. В чому полягає роль держави у творенні грошей:

а) Держава створює гроші як економічне явище на законодавчій основі;

б) Держава не створює грошей, а тільки надає їм певної форми;

в) Держава тільки надає грошам зручної для користувачів форми і певних якісних властивостей відповідно до вимог ринку;

г) Держава тільки регулює обіг грошей і їх вартість.

18. Якщо норма обов'язкового резервування для банків дорівнює 100%, то величина грошового мультиплікатора дорівнює:

а) 0;

б) 1;

в) 10;

г) 100.

19. Якщо трансакційні гроші (гроші для угод) здійснюють у середньому 5 обертів за рік, то кількість грошей, необхідних для обслуговування обміну:

а) В 5 разів більше номінального ВВП;

б) Складає 20% номінального ВВП;

в) Дорівнює відношенню: $5/\text{ВВПном}$;

г) Неможливо визначити.

20. Визначіть, як співвідносяться між собою грошовий оборот і грошовий обіг:

а) Грошовий обіг це частина грошового обороту, що обслуговує реалізацію матеріальних цінностей та послуг (продуктів та ресурсів);

б) Грошовий обіг це частина грошового обороту, що обслуговується готівковими грошима;

в) Це два різних явища, які не співвідносяться між собою;

г) Це два тотожних між собою явища.

Тести з дисципліни «Кон'юнктура ринку».

1. Сутність поняття кон'юнктура характеризується тим, що:

а) Кон'юнктуру пов'язують з ситуацією у сфері обміну.

б) Кон'юнктура включає в себе весь процес відтворення, який розглядається крізь призму обміну.

в) Кон'юнктуру пов'язують з ситуацією у сфері виробництва.

г) Кон'юнктуру пов'язують з ситуацією у сфері споживання.

2. Відображення поточних змін та коливань у сфері виробництва, збуту та споживання окремих конкретних товарів, впливи економічного середовища, інших ринків, а також всього комплексу внутрішніх та зовнішніх факторів притаманно:

а) Загальногосподарській кон'юктурі.

б) Кон'юктурі товарних ринків.

в) Політичній кон'юктурі.

г) Економічній кон'юктурі.

3. Економічна ситуація, що склалася на даному ринку відносно пропозиції, попиту, рівня цін, товарних запасів, становища основних фірм, конкурентів, комерційних умов пропозиції товарів – це:

а) Загальногосподарська кон'юнктура.

б) Кон'юнктура товарного ринку.

в) Загальногалузева кон'юнктура.

г) Загальнопромислова кон'юнктура.

4. При дослідженні загальногосподарської кон'юктури вивчаються:

а) Макропоказники економіки в комплексі.

б) Мікропоказники економіки в комплексі.

в) Зміни внутрішньої та зовнішньої торгівлі.

г) Обсяги промислового і сільськогосподарського виробництва.

5. До передбачуваних кон'юктуроутворювальних факторів не відносять:

а) Методи державного та міждержавного регулювання економіки

б) Загострення міжнародної обстановки і політичні конфлікти,

в) Сезонність.

г) Напрямок і розвиток науково-технічного прогресу.

6. Фактори суто кон'юктурного характеру, які визначають поточний попит та пропозицію, характеризуються високою динамічністю, відносять до:

а) Короткострокових.

б) Середньострокових.

- в) Довгострокових.
 - г) Тимчасових
7. За приналежністю до різних сторін ринкового механізму кон'юнктурутворювальні фактори поділяють на:
- а) Стимулюючі, стримуючі, нейтральні.
 - б) Пропозиції, попиту, ціни.
 - в) Довгострокові, середньострокові, короткострокові.
 - г) Економічні, соціальні, політичні, науково-технічні.
8. За характером дії кон'юнктурутворювальні фактори поділяють на:
- а) Циклічні, нециклічні.
 - б) Екзогенні, ендегенні.
 - в) Постійнодіючі, непостійнодіючі.
 - г) Керовані, некеровані.
9. Зміна фаз середньострокових економічних циклів як основна причина регулярних коливань кон'юнктури ринкового господарства відбувається у такій послідовності:
- а) Пожвавлення, підйом, криза, депресія.
 - б) Депресія, криза, підйом, пожвавлення.
 - в) Підйом, депресія, криза, пожвавлення.
 - г) Криза, депресія, пожвавлення, підйом.
10. Етап поточного спостереження при дослідженні економічної кон'юнктури не передбачає:
- а) Збору інформації.
 - б) Обробки інформації.
 - в) Збереження інформації.
 - г) Аналізу інформації.
11. До основних принципів системного підходу при дослідженні кон'юнктури не відносять:
- а) Цілеспрямованість.
 - б) Достовірність.
 - в) Комплексність.
 - г) Безперервність.
12. Послідовність дій та сукупність конкретних прийомів дослідження, котрі забезпечують аналіз сформованої ситуації на ринку і дають змогу розробити прогноз розвитку кон'юнктури на найближчу перспективу – це:
- а) Дослідження кон'юнктури.
 - б) Методика дослідження кон'юнктури.
 - в) Предмет дослідження кон'юнктури.
 - г) Об'єкт дослідження кон'юнктури.
13. До групи показників зовнішньої торгівлі не відносять:
- а) Фізичний і вартісний обсяг зовнішньоторговельного обороту.
 - б) Співвідношення валютних курсів.
 - в) Товарну структуру експорту і імпорту.
 - г) Зовнішньоторговельну політику уряду країни.

14. В системі кон'юнктурних показників потреба, забезпечена грошима і запропонована впродовж визначеного часу на ринку - це:
- а) Купівельний попит.
 - б) Сировинний та виробничий потенціал.
 - в) Короткострокова пропозиція.
 - г) Промислове виробництво.
15. Оптимальне співвідношення між різними елементами ринку для його нормального поступального розвитку називається:
- а) Пропорційність ринку.
 - б) Потенціал ринку.
 - в) Структура ринку.
 - г) Масштаб ринку.
16. До основних показників пропорційності ринку не відносять:
- а) Співвідношення попиту і пропозиції.
 - б) Товарну структуру товарообігу.
 - в) Місткість ринку.
 - г) Територіальну структуру ринку.
17. До показників структури товарообігу як складової системи показників пропорційності ринку і його якісної характеристики не відносять:
- а) Обсяг продажу кожного окремого товару або товарної групи.
 - б) Питому вагу досліджуваного товару або товарної групи у загальному обсязі товарообігу.
 - в) Коефіцієнт співвідношення обсягів продажу товарних груп.
 - г) Питому вагу основних виробників, гуртових і роздрібних продавців.
18. Об'єктивне, науково обґрунтоване, імовірне за своєю природою судження про динаміку найважливіших характеристик товарного ринку та їх альтернативних варіантах з метою вироблення певних маркетингових рекомендацій для ефективної діяльності підприємства на ринку – це:
- а) Прогноз товарного ринку.
 - б) Прогнозування товарного ринку.
 - в) Прогнозний фон.
 - г) Системність у прогнозуванні ринкової кон'юнктури.
19. Наявність надійної методики оцінки достовірності та точності прогнозу, включаючи суб'єктивність, з метою здійснення його корегування – це:
- а) Верифікація прогнозу.
 - б) Варіативність прогнозу.
 - в) Відтворюваність прогнозу.
 - г) Ефективність прогнозування.
20. Метод Дельфі, що використовується для розробки прогнозів кон'юнктури, відноситься до методів:
- а) Екстраполяції.
 - б) Інтерполяції.
 - в) Експертних оцінок.
 - г) Аналогії.

Тести з дисципліни «Фінанси».

1. Фінанси – це:

- а) система економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і використанням доходу та фондів фінансових ресурсів з метою задоволення суспільних потреб
- б) вартість кінцевої продукції (товарів і послуг), виробленої резидентами України за певний період часу
- в) сукупність матеріальних благ і духовних цінностей, нагромаджених суспільством за всю його історію, які мають ринкову цінність і можуть обмінюватися на гроші або інші блага
- г) грошові нагромадження і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу ВВП і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб

2. Фінансові ресурси – це:

- а) система економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і використанням доходу та фондів фінансових ресурсів з метою задоволення суспільних потреб
- б) вартість кінцевої продукції (товарів і послуг), виробленої резидентами України за певний період часу
- в) сукупність матеріальних благ і духовних цінностей, нагромаджених суспільством за всю його історію, які мають ринкову цінність і можуть обмінюватися на гроші або інші блага
- г) грошові нагромадження і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу ВВП і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб

3. Національне багатство – це:

- а) система економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і використанням доходу та фондів фінансових ресурсів з метою задоволення суспільних потреб
- б) вартість кінцевої продукції (товарів і послуг), виробленої резидентами України за певний період часу
- в) сукупність матеріальних благ і духовних цінностей, нагромаджених суспільством за всю його історію, які мають ринкову цінність і можуть обмінюватися на гроші або інші блага
- г) грошові нагромадження і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу ВВП і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб

4. Об'єктами фінансових відносин є:

- а) держава, населення підприємства
- б) національне багатство, ВВП

- в) кредитоспроможність держави
 - г) бюджет країни
5. Головною складовою фінансових ресурсів державного рівня є:
- а) державний бюджет
 - б) державний і місцеві бюджети, позабюджетні фонди, фінансові ресурси державних установ та організацій
 - в) місцеві бюджети
 - г) позабюджетні фонди
6. Матеріальним носієм фінансових ресурсів є:
- а) фінансова політика
 - б) фінансові ресурси
 - в) фінансова система
 - г) фінансовий механізм
7. Державні позабюджетні фонди акумулюють фінансові ресурси на ...
- а) державному рівні
 - б) корпоративному рівні
 - в) приватному рівні
 - г) місцевому рівні
8. Фінансовий механізм це:
- а) сукупність методів фінансового впливу на соціально-економічний розвиток і система фінансових індикаторів та фінансових інструментів, які дають змогу оцінити цей вплив
 - б) виділенні певної суми фінансових ресурсів на розв'язання окремих завдань фінансової політики суб'єкта фінансових відносин
 - в) спосіб організації і використання фінансових відносин на світовому, макроекономічному і мікроекономічному рівнях
 - г) комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу
9. Спосіб організації і використання фінансових відносин на світовому, макроекономічному і мікроекономічному рівнях – це:
- а) фінанси
 - б) фінансова політика
 - в) фінансова практика
 - г) фінансовий механізм
10. Вид фінансового механізму, для якого є характерною безпосередня участь держави:
- а) регулюючий
 - б) директивний
 - в) народний
 - г) правильна відповідь відсутня
11. Головною функцією фінансової системи є:

- а) забезпечення задоволення потреб суб'єктів фінансових відносин
- б) забезпечення політичної стабільності
- в) культурне відродження нації
- г) наповнення бюджету

12. Фінансова система – це:

- а) політика держави, що проводять з метою врегулювання платіжного балансу завдяки торговельній політиці
- б) комплексна система різноманітних форм міжнародного співробітництва держав і їхніх суб'єктів у всіх галузях економіки
- в) діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, міграції капіталів і робочої сили, науково-технічного співробітництва, охорони навколишнього середовища тощо, що заснована на взаємовигідних економічних відносинах
- г) сукупність економічних відносин та фондів фінансових ресурсів, що сформовані і використовуються для виконання завдань фінансової політики на різних її рівнях, а також сукупність органів управління фінансами

13. Державний бюджет - це:

- а) сукупність економічних відносин між суб'єктами фінансових відносин щодо формування і використання централізованого грошового фонду для фінансування покладених на державу функцій
- б) сукупність економічних відносин та фондів фінансових ресурсів, що сформовані і використовуються для виконання завдань фінансової політики на різних її рівнях, а також сукупність органів управління фінансами
- в) комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу
- г) діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, міграції капіталів і робочої сили, науково-технічного співробітництва, охорони навколишнього середовища тощо, що заснована на взаємовигідних економічних відносинах

14. До функцій державного бюджету відносять:

- а) перерозподіл ВВП та національного багатства, забезпечення економічної стабільності, здійснення державної соціальної політики, втручання держави в процеси суспільного відтворення
- б) забезпечення економічної стабільності, здійснення державної соціальної політики, втручання держави в процеси суспільного відтворення
- в) втручання держави в процесу суспільного відтворення
- г) перерозподіл ВВП та національного багатства

15. Єдиним систематизованим згрупування доходів, видатків, кредитування, фінансування бюджету, боргу називається:

- а) бюджетна класифікація
- б) бюджетний період
- в) бюджетний процес
- г) бюджетна статистика

16. Загальна сума боргових зобов'язань держави з повернення отриманих та непогашених кредитів складає:

- а) податкове регулювання
- б) державний борг
- в) дотації, субсидії
- г) інвестиції.

17. Податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України - це:

- а) видатки бюджету
- б) доходи бюджету
- в) кредити
- г) позики

18. Обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку (ст. 6 ПКУ) - це:

- а) податок
- б) дохід
- в) пеня
- г) штраф

19. Розмір податкових нарахувань відносно одиниці, взятої за основу виміру бази оподаткування, у процентах чи абсолютній сумі - :

- а) пеня
- б) ставка податку
- в) розмір оподаткування
- г) акциз

20. Система економічних відносини, пов'язаних з формуванням, розподілом (перерозподілом) і доходів і фондів фінансових ресурсів на міжнародному рівні для забезпечення розширеного відтворення:

- а) фінансова політика
- б) мікроекономічний сектор
- в) державні фінанси
- г) міжнародні фінанси

Тести з дисципліни «Бухгалтерський облік».

1. Головне завдання бухгалтерського обліку?

- а) Своєчасне подання податкової звітності.
- б) Своєчасне запобігання негативним явищам у господарській діяльності підприємства.
- в) Формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результати діяльності підприємства.
- г) Своєчасне складання статистичної звітності.

2. Вимірники, які відносять до натуральних?

- а) Кілограм, кубометр, штука.

- б) Метр, гривня.
 - в) Людино-година, євро.
 - г) Гривня, тонна.
3. Фінансовий облік – це?
- а) Облік масових суспільних явищ.
 - б) Облік всієї діяльності підприємства, який характеризує його майновий, фінансовий стан та прибутковість загалом.
 - в) Облік і контроль за окремими операціями на найважливіших ділянках господарської діяльності підприємства.
 - г) Облік, який ведеться у підрозділах.
4. Які є види бухгалтерського обліку?
- а) Оперативно-технічний, бухгалтерський, статистичний
 - б) Бухгалтерський, податковий, оперативно-технічний
 - в) Фінансовий, управлінський, податковий
 - г) Фінансовий, статистичний
5. Податковий облік – це?
- а) Дані для забезпечення податкової звітності.
 - б) Облік господарських операцій, зв'язаних з визначенням податкової бази з податку на прибуток.
 - в) Система збору, реєстрації, узагальнення, зберігання та передання інформації, необхідної для розрахунку податків (зборів) і контролю за їхньою сплатою.
 - г) Облік валових доходів і валових витрат.
6. Що відноситься до господарських операцій?
- а) Події, які відбуваються на підприємстві.
 - б) Факти підприємницької та іншої діяльності, що впливають на стан майна, капіталу, зобов'язань і фінансових результатів.
 - в) Придбання сировини і матеріалів.
 - г) Факти підприємницької діяльності.
7. Під управлінським (внутрішньогосподарським) обліком слід розуміти?
- а) Систему підготовки та обробки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством.
 - б) Облік витрат діяльності.
 - в) Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг).
 - г) Облік витрат майбутніх періодів.
8. У пасиві балансу відображаються?
- а) Господарські засоби (активи).
 - б) Результати господарських процесів.
 - в) Джерела утворення активів.
 - г) Явища і події.
9. Облікова формула бухгалтерського балансу має вигляд?
- а) Активи = капітал – зобов'язання.
 - б) Активи = капітал + зобов'язання.
 - в) Капітал = активи – зобов'язання.
 - г) Капітал = активи ± зобов'язання.

10 Характеристика активного рахунка така?

- а) Сальдо початкове і кінцеве відображається за дебетом, за дебетом відображається збільшення господарських засобів, а за кредитом – їх зменшення.
- б) Сальдо початкове і кінцеве відображається за кредитом, за кредитом відображається збільшення джерел утворення господарських засобів, а за дебетом – їх зменшення.
- в) За дебетом відображається зменшення господарських засобів, а за кредитом – їх збільшення.
- г) За дебетом відображається збільшення господарських засобів, а за кредитом – їх зменшення.

11. Бухгалтерська проводка – це?

- а) Зазначення рахунків, що дебетуються і кредитуються та суми господарської операції.
- б) Взаємозв'язок рахунків бухгалтерського обліку, що виникає внаслідок відображення на них господарських операцій подвійним записом.
- в) Рахунки, задіяні в кореспонденції рахунків.
- г) Дебет і кредит рахунків.

12. В активі балансу відображаються?

- а) Джерела утворення активів.
- б) Господарські засоби (активи).
- в) Господарські процеси.
- г) Явища і події.

13. Бухгалтерський баланс складається на?

- а) Кінець останнього дня звітного періоду.
- б) На перше число наступного за звітним місяця.
- в) На будь-яку дату.
- г) На середину місяця.

14. Складна бухгалтерська проводка – бухгалтерський запис, за якого?

- а) Дебетуються два рахунки і на загальну суму кредитується один рахунок.
- б) Кредитується два рахунки і на загальну суму дебетується один рахунок.
- в) Дебетуються кілька рахунків і на загальну суму кредитується один рахунок, або, навпаки.
- г) Дебетуються і кредитується по два рахунки.

15. Відповідальність за своєчасне і якісне складання документів несуть?

- а) Керівник підприємства і головні спеціалісти.
- б) Керівник і головний бухгалтер підприємства.
- в) Особи, які склали і підписали документи.
- г) Працівники підприємства.

16. Сутність зобов'язань визначається?

- а) Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.
- б) Господарські засоби і джерела їх утворення.
- в) Господарські засоби (активи).
- г) Зменшення економічних вигод внаслідок погашення зобов'язання.

17. План рахунків – це?
- а) Систематизований перелік рахунків, згрупованих за економічно однорідними ознаками в класи.
 - б) Групування рахунків за певними однорідними ознаками.
 - в) Групування рахунків за економічним змістом.
 - г) Групування рахунків за призначенням і структурою.
18. Вимірники, які використовують для визначення кількості затраченої праці в одиницях робочого часу, називаються?
- а) Трудові.
 - б) Матеріальні.
 - в) Вартісні.
 - г) Натуральні.
19. Який вид бухгалтерського обліку має комерційну таємницю?
- а) Фінансовий, управлінський.
 - б) Податковий.
 - в) Податковий, управлінський.
 - г) Управлінський.
20. Які вимірники застосовуються в бухгалтерському обліку?
- а) Тільки натуральні.
 - б) Тільки трудові.
 - в) Тільки вартісні.
 - г) Натуральні, трудові, вартісні.

Тести з дисципліни «Правознавство».

1. Основним Законом держави України є.
- а) Закон України «Про громадянство України»;
 - б) Закон України «Про Державний Гімн України»;
 - в) Закон України «Про державну таємницю»;
 - г) Конституція України.
2. Письмовий документ компетентного органу держави – це:
- а) правовий звичай;
 - б) правовий прецедент;
 - в) Нормативно-правовий акт;
 - г) нормативно-правовий договір .
3. Структура правової норми включає такі елементи.
- а) гіпотеза, диспозиція, санкція;
 - б) правовий звичай, правовий прецедент;
 - в) галузь, підгалузь, інститут права;
 - г) об'єкт, суб'єкт, юридичні факти.
4. Правоздатність громадян виникає:
- а) з моменту народження;
 - б) з досягненням віку 14 років;
 - в) з досягненням віку 16 років;
 - г) з досягненням віку 18 років.
5. Залежно від розподілу обов'язків між сторонами договори поділяються.

- а) на відплатні та безоплатні;
 - б) на односторонні та двосторонні;
 - в) на реальні та консенсуальні;
 - г) на основні та попередні.
6. За формою договори можуть бути.
- а) реальними та консенсуальними;
 - б) односторонніми та двосторонніми;
 - в). усними та письмовими;
 - г) простими та складними.
7. Завдаток – це:
- а) грошова сума, що видається кредиторіві боржником;
 - б) обов'язок поручителя перед кредитором;
 - в) грошова сума, яка сплачується у разі невиконання зобов'язання;
 - г) підтвердження того, що третьою стороною буде погашена заборгованість.
8. Спільною сумісною власністю подружжя вважається.
- а) майно набуте подружжям за час шлюбу;
 - б) майно батьків подружжя;
 - в) майно, яке перейшло одному із подружжя у порядку спадкування;
 - г) майно, яке було подароване одному із подружжя.
9. Трудові відносини виникають на підставі.
- а) наказу роботодавця;
 - б) заяви працівника;
 - в) укладання трудового договору;
 - г) рішення профспілки.
10. Колективний договір - це угода, яка укладається між.
- а) власником і найманим працівником;
 - б) найманими працівниками;
 - в) профспілковими організаціями;
 - г) власником і трудовим колективом.
11. Власник має право вимагати від громадянина, який влаштовується на роботу, такі документи.
- а) тільки паспорт і трудову книжку;
 - б) тільки довідку про медичний огляд для окремих працівників;
 - в) тільки трудову книжку;
 - г) паспорт, трудову книжку, документ про освіту.
12. Прогул – це:
- а) невихід на роботу з поважних причин протягом усього робочого дня;
 - б) відсутність на роботі більше трьох годин протягом робочого дня;
 - в) поява на роботі в нетверезому стані ;
 - г) поява на роботі в стані наркотичного або токсичного сп'яніння.
13. Основний Закон держави України було прийнято.
- а) 24 липня 1991 року;
 - б) 28 червня 1996 року;
 - в) 21 липня 1996 року;
 - г) 29 липня 1991 року.

14. Творча відпустка це.
- а) вид відпустки у зв'язку з перенавантаженням на робочому місці;
 - б) вид відпустки, що надається працівнику для написання підручника;
 - в) вид відпустки у зв'язку навчанням;
 - г) вид відпустки без збереження заробітної плати.
15. Трудова дисципліна забезпечується застосуванням таких методів впливу на працівника.
- а) переконання, виховання, заохочення та примус;
 - б) стягнення;
 - в) оцінення;
 - г) арешт.
16. Цивільний кодекс України було прийнято.
- а) 2 січня 2004 року;
 - б) 2 січня 2002 року;
 - в) 16 січня 2003 року;
 - г) 1 січня 2003 року.
17. Залежно від юридичної сили підзаконні акти поділяються на.
- а) кодекси, поточні закони;
 - б) конституційні закони;
 - в) загальні, відомчі, місцеві, локальні;
 - г) органічні закони.
18. Уповноваженими розглядати справи про адміністративні правопорушення є.
- а) директор підприємства;
 - б) директор школи;
 - в) дільничний інспектор;
 - г) місцеві суди.
19. До неповнолітнього примусові заходи виховного характеру застосовує.
- а) суд;
 - б) орган слідства;
 - в) орган дізнання;
 - г) прокуратура.
20. Єдиним органом конституційної юрисдикції є.
- а) Верховний Суд України;
 - б) Конституційний Суд України;
 - в) Апеляційний Суд України;
 - г) Касаційний Суд України.

Тести з дисципліни «Економіка аграрного підприємства».

1. До складу сільськогосподарських угідь входять такі їх види:
- а) Рілля, сіножаті, пасовища, багаторічні плодові насадження, перелоги.
 - б) Рілля і багаторічні насадження.
 - в) Рілля, сіножаті, пасовища, багаторічні плодові насадження, площа лісу.
 - г) Рілля, сіножаті, пасовища, багаторічні плодові насадження, ставки і водоймища.
2. Економічна родючість ґрунту – це:

а) Запас поживних речовин, що створився в результаті природного процесу ґрунтоутворення.

б) Така, що створюється в процесі виробничої діяльності людини за допомогою праці і засобів виробництва шляхом підвищення культури землеробства.

в) Кількість продукції, що одержана з одиниці земельної площі.

г) Сукупність його природної і штучної родючості.

3. Основними засобами називаються:

а) Засоби праці, що багаторазово приймають участь у виробничому процесі без зміни натуральної форми і переносять по частинах свою вартість на створений продукт по мірі зносу.

б) Засоби виробництва, вартість яких переноситься на продукт і повертається підприємству протягом одного кругообігу.

в) Знаряддя праці, виражені у вартісній формі.

г) Фонди, що беруть участь у процесі виробництва і формування вартості продукції.

4. Амортизація – це:

а) Період часу, протягом якого основні засоби використовуються підприємством.

б) Втрати знаряддями праці своєї вартості і поступове перенесення її на заново створений продукт з метою нагромадження коштів для відтворення цих знарядь праці.

в) Частина погашення балансової вартості основних засобів на відновлення (реновацію).

г) Вартість відтворення основних засобів на момент їх переоцінки.

5. Фондовіддача – це:

а) Відношення середньорічної вартості виробничих основних засобів до вартості валової продукції.

б) Відношення вартості валової продукції до середньорічної вартості виробничих основних засобів.

в) Відношення валового доходу до вартості засобів.

г) Відношення вартості валової продукції до вартості виробничих запасів.

6. Оборотні фонди – це:

а) Грошовий вираз предметів, що знаходяться на стадії виробничих запасів і в процесі виробництва (стадія незавершеного виробництва).

б) Частина авансової вартості, що обслуговує процес виробництва.

в) Предмети праці, які ще не вступили в стадію виробничого споживання.

г) Предмети праці, функцією яких є забезпечення безперервності виробництва.

7. Коефіцієнт обороту оборотних засобів – це:

а) Відношення суми обороту до середньорічної вартості основних і оборотних засобів.

б) Відношення середньорічної вартості оборотних засобів до суми обороту.

в) Відношення суми обороту до середньорічної вартості оборотних засобів.

г) Відношення суми обороту до середньорічної вартості фондів обігу.

8. Під матеріально-технічною базою сільського господарства розуміють:

а) Сукупність всіх засобів і предметів праці, за допомогою яких здійснюється виробництво продукції, її транспортування, зберігання, переробка, реалізація.

б) Засоби виробництва і трудові ресурси, що приводять їх в дію в процесі виробництва.

в) Застосування високоефективних систем машин.

г) Подальша електрифікація та технічне переозброєння.

9. Сезонні працівники – це:

а) Ті які прийняті на роботу по найму на тривалий термін без точного його визначення.

Б. Ті яких зараховують до складу трудового колективу на термін до 6-ти місяців для виконання сезонних робіт.

в) Ті яких зараховують до складу трудового колективу тимчасово з наперед встановленим терміном, як правило – до 2-х місяців.

г) Ті яких зараховують до складу трудового колективу тимчасово без точного визначення терміну.

10. Продуктивність праці – це:

а) Витрати суспільно необхідної праці на виробництво одиниці продукції.

б) Витрати живої праці на виробництво одиниці продукції.

в) Продуктивна сила праці, тобто здатність конкретних працівників за одиницю робочого часу виробляти певну кількість продукції або виконувати якийсь обсяг робіт.

г) Співвідношення виробленої продукції до затрат.

11. Собівартість одиниці продукції – це:

а) Грошовий вираз сукупних матеріальних і трудових витрат підприємства на виробництво одиниці продукції.

б) Затрати уречевленої праці, що містить в собі вартість використаних засобів виробництва.

в) Затрати живої праці на одиницю продукції.

г) Вартість продукту, створеного необхідною працею.

12. Прямі витрати це:

а) Ті, які на момент виникнення можна безпосередньо віднести на сільськогосподарську культуру, вид або групу тварин.

б) Ті, що пов'язані з виробництвом кількох видів продукції і не можуть бути віднесені на певний об'єкт планування і обліку.

в) Витрати на організацію виробництва та управління.

г) Витрати, що безпосередньо пов'язані з технологічним процесом.

13. Ціна — це:

а) Грошовий вираз вартості товару, що являє собою суму грошової виручки від реалізації одиниці продукції.

б) Грошова форма затрат праці та матеріальних витрат, необхідних для виробництва продукції.

в) Грошовий вираз витрат виробництва з врахуванням отриманого доходу.

г) Собівартість плюс чистий дохід.

14. Економічна ефективність – це:

а) Результат взаємодії факторів виробництва, що характеризує досягнуту продуктивність живих організмів, які використовуються в сільському господарстві як засоби виробництва.

- б) Співвідношення між ресурсами і результатами виробництва, за якого отримують вартісні показники ефективності виробництва.
- в) Поняття, що відображає поліпшення соціальних умов життя людей (покращення умов праці і побуту, поліпшення зовнішнього довкілля, підвищення рівня зайнятості і безпеки життя людей, скорочення тривалості робочого тижня без зменшення заробітної плати, ліквідація важкої фізичної праці тощо).
- г) Співвідношення між результатами виробництва і затраченими на їх отримання ресурсами, за якого отримують вартісні показники ефективності виробництва.

15. Валова продукція сільського господарства - це:

- а) Продукція, що реалізована.
- б) Це кінцевий результат, що визначається шляхом віднімання від загального обсягу продукції тієї частини, яка використана на виробниче споживання (насіння, корми, гній тощо).
- в) Вся вироблена за певний період часу (рік) продукція рослинництва і тваринництва, включаючи приріст незавершеного виробництва, оцінена за порівнянними цінами відповідного року.
- г) Продукція, що направлена на особисте споживання населення.

16. Товарна продукція сільськогосподарського підприємства – це:

- а) Кінцевий результат, що визначається шляхом віднімання від загального обсягу виробництва продукції тієї частини валової продукції, яка використана на виробниче споживання (насіння, корми, гній тощо).
- б) Продукція, яка реалізована за межі підприємства різним споживачам.
- в) Вартісний результат, що в натуральній формі представлений усіма виробленими протягом року первинними продуктами рослинництва і тваринництва, а у вартісній – оцінений за порівняльними цінами відповідного року.
- г) Новостворена вартість, що являє собою частину валової продукції, представлену фондом оплати праці і прибутком підприємства.

17. Рівень товарності окремого виду продукції визначається як:

- а) Відсоткове відношення кількості реалізованої продукції окремого виду до кількості його валового виробництва.
- б) Відсоткове відношення кількості валового виробництва окремого виду продукції до обсягів його реалізації.
- в) Відсоткове відношення кількості реалізованої продукції окремого виду до витрат на її виробництво.
- г) Відсоткове відношення прибутку по окремому виду продукції до обсягів його реалізації.

18. Інтенсивний тип розвитку - це:

- а) Економічний тип розвитку за якого приріст продукції одержують лише за рахунок збільшення площ або поголів'я.
- б) Економічний тип розвитку, за якого приріст валової продукції одержують лише завдяки підвищенню ефективності використання авансованого капіталу.
- в) Економічний тип розвитку за якого частка приросту продукції за рахунок використання авансованого капіталу перевищує частку приросту за рахунок збільшення його розміру.

г) Економічний тип розвитку, за якого приріст продукції досягається однаковою мірою за рахунок приросту авансованого капіталу і підвищення ефективності його використання.

19. Збільшити вихід продукції з 1 га в процесі інтенсифікації дозволяє така якість:

а) Неоднорідність земель по родючості.

б) Властивість землі підвищувати родючість при правильному використанні.

в) Обмеженість землі в просторі.

г) Незамінність землі як засобу виробництва.

20. Спеціалізація виробництва означає:

а) Процес зосередження виробництва шляхом збільшення розмірів підприємств, зосередження робочої сили, засобів виробництва і випуску продукції у великих спеціалізованих підприємствах.

б) Поєднання в одному підприємстві багатьох виробництв.

в) Якісна характеристика виробництва.

г) Переважаючий розвиток однієї або декількох галузей у виробництві товарної продукції в окремих підприємствах, районах, областях, регіонах.

Тести з дисципліни «Зовнішньоекономічні операції і контракти».

1. Міжгалузеві відмінності в теорії порівняльних переваг пояснюються головним чином тим, що:

а) У виробництві різноманітних товарів чинники виробництва використовуються в однакових співвідношеннях.

б) Кліматичними умовами.

в) У виробництві різноманітних товарів чинники виробництва використовуються у різних співвідношеннях.

г) Географічним положенням країни.

2. Прихильники протекціонізму стверджують, що:

а) Міжнародний обмін здійснюється залежно від вільного співвідношення попиту і пропозиції.

б) Міжнародний обмін забезпечує глобальну економічну оптимізацію.

в) Реальна конкуренція недосконала.

г) Реальна конкуренція досконала.

3. Назвіть причину, за якої застосування протекціонізму вважається доцільним:

а) Зменшення внутрішньої зайнятості.

б) Захист конкурентоспроможних галузей економіки.

в) Насичення національного ринку товарами.

г) Диверсифікація заради стабільності.

4. За такого виду протекціонізму зменшуються тарифні обмеження і збільшуються нетарифні:

а) Колективний протекціонізм.

б) Селективний протекціонізм.

в) Прихований протекціонізм.

г) Монопольний протекціонізм.

5. Правильне визначення колективного протекціонізму:

- а) Політика інтеграційних угруповань стосовно третіх країн.
 - б) Обмеження, спрямовані проти окремих країн.
 - в) Захист від іноземної конкуренції не всього національного виробництва, а його окремих галузей.
 - г) Державні заходи при регулюванні експорту.
6. Такий із наведених показників характеризує якісну сторону зовнішньоекономічних зв'язків:
- а) Зовнішньоторговельний оборот країни
 - б) Обсяги платіжного балансу країни.
 - в) Обсяги імпорту.
 - г) Структура експорту і імпорту товарів.
7. Складові зовнішньоторговельного балансу країни:
- а) Експорт та імпорт послуг.
 - б) Експорт та імпорт товарів і послуг.
 - в) Експорт та імпорт капіталів.
 - г) “Невидима торгівля”.
8. До показників інтегрованості країни у світову систему господарювання належать:
- а) Квота зовнішньоторговельного обороту.
 - б) Темпи росту зовнішньоторговельного обороту.
 - в) Зовнішньоторговельний оборот.
 - г) Темпи приросту експорту.
9. Такий із перелічених показників належить до показників результативності зовнішньоекономічних зв'язків:
- а) Зовнішньоторговельний оборот.
 - б) Квота зовнішньоторговельного обороту.
 - в) Імпортна квота.
 - г) Зовнішньоторговельний оборот на душу населення.
10. У складі Торгово-промислової палати об'єднуються підприємства за такою ознакою:
- а) Територіальною.
 - б) Кредитоспроможністю.
 - в) Галузевою.
 - г) Організаційно-правовою формою.
11. Усі платежі на митниці нараховуються відповідно до:
- а) Купівельної спроможності товару.
 - б) Біржової вартості товару
 - в) Митної вартості товару.
 - г) Ринкової вартості товару.
12. Бувають ставки мита:
- а) Преференційні, повні, часткові.
 - б) Часткові, повні.
 - в) Преференційні, пільгові, повні.
 - г) Часткові, пільгові, повні.
13. За способом нарахування мито поділяється на:

- а) Внутрішнє та зовнішнє.
 - б) Прямє та непрямє.
 - в) Прямє, внутрішнє, адвалернє.
 - г) Адвалорнє, специфічне, комбінованє, змішанє.
14. Зазначте вид мита, що нараховується у % до митної вартості товарів:
- а) Специфічне.
 - б) Адвалорнє.
 - в) Комбінованє.
 - г) Антидемпінгове.
15. Визначте правильний варіант твердження, що мито це:
- а) Податок, що сплачується за товари чи предмети, які імпортують в Україну.
 - б) Податок, що сплачується за підакцизні товари.
 - в) Податок, що сплачується за товари, які перетинають митний кордон У країни.
 - г) Податок, що сплачується за товари чи предмети, які експортують з України.
16. Сертифікат про походження товару в Україні видає:
- а) Торгово-промислова палата України.
 - б) Міністерство економіки У країни.
 - в) Міністерство фінансів України.
 - г) Державний комітет України зі стандартизації.
17. Входить (не входить) вартість митних зборів до розрахунку суми мита при імпорті товарів:
- а) Ні, не входить.
 - б) Так, входить.
 - в) Зовсім не залежить.
 - г) Так, входить, але за певними товарними групами.
18. Експортне мито віднесено до:
- а) Податків, які включають до ціни реалізації.
 - б) Податків, які лягають на витрати виробництва.
 - в) Податків, які сплачуються з прибутку.
 - г) Податків, які сплачуються з надприбутків.
19. Імпортне мито віднесено до:
- а) Податків, які сплачують з прибутку.
 - б) Податків, які лягають на витрати виробництва.
 - в) Податків, які включають до ціни реалізації.
 - г) Податків, які сплачують з надприбутку.
20. За напрямком руху мито класифікується:
- а) Антидемпінгове, компенсаційне, сезонне.
 - б) Експортне, імпортне, транзитне.
 - в) Автономне, конвенційне.
 - г) Специфічне, комбінованє.

Тести з дисципліни «Маркетинг».

1. Укажіть, що є основним у визначенні суті маркетингу?
- а) збут товарів

- б) підвищення якості життя
 - в) встановлення цін на товари
 - г) задоволення потреб споживачів
2. Укажіть, що може задовольнити потребу споживачів і пропонується на ринку для обміну:
- а) товар
 - б) гарантійне обслуговування
 - в) запит
 - г) угода
3. Ринок товарів споживчого призначення складається з:
- а) компаній, які купують товари для їх подальшої реалізації споживачам
 - б) споживачів, які купують товари для особистого користування
 - в) окремих осіб, які купують товари промислового призначення
 - г) фірм-виробників готової продукції
4. Визначте, з чого починається маркетинг:
- а) з розроблення та виробництва товару
 - б) з дослідження ринку та потреб споживачів
 - в) з інформаційної рекламної кампанії
 - г) зі стимулюючих рекламних акцій
5. Визначте, які елементи комплексу маркетингу утворюють основу маркетингової програми фірми:
- а) продукт, ціна, канали збуту, цільовий ринок
 - б) продукт, ціна, цільовий ринок, просування
 - в) продукт, ціна, канали збуту, просування
 - г) товар, ціна, персональний продаж, просування
6. Укажіть, що являє собою маркетингова тактика:
- а) спосіб досягнення маркетингової мети, що характеризується цільовим ринком та маркетинговою програмою для її досягнення та значним горизонтом планування
 - б) щоденне прийняття відповідних операційних рішень, необхідних для досягнення успіху маркетингової стратегії
 - в) ефективне використання маркетингового плану, що потребує посиленої уваги до деталей
 - г) спосіб просування продукту, за якого використовується пряма комунікація зі споживачем
7. Укажіть, яку назву має низка логічних і послідовно сформульованих питань у маркетингових дослідженнях:
- а) анкета
 - б) спостереження
 - в) вибірка
 - г) опитування
8. Визначте, що входить до складу мікросередовища фірми:
- а) клієнти
 - б) фактори культурного оточення
 - в) природні фактори

г) науково-технічні фактори

9. Укажіть, яку назву мають товари та послуги, призначені для повсякденного користування:

а) промислові

б) споживчі

в) імпульсивні

г) для екстрених випадків

10. Укажіть яку назву має інформація, що існує і вже використовувалася в інших цілях:

а) первинна

б) описова

в) пошукова

г) вторинна

11. Укажіть, яку назву має те, що призначено для ідентифікації товарів і диференціації їх від товарів конкурентів:

а) ціна

б) символ

в) марка

г) патент

12. Укажіть, яку назву має період з моменту появи товару на ринку і до моменту його зняття з продажів:

а) комунікацію продукту

б) стимулювання збуту

в) життєвий цикл товару

г) позиціонування товару

13. Укажіть, що забезпечує доставку товарів у потрібне місце й у потрібний час:

а) канал розподілу

б) рух товару

в) позиціонування

г) сегментування

14. Укажіть, чим визначається мінімальна ціна товару:

а) попитом

б) пропозицією

в) еластичністю попиту

г) витратами фірми

15. Визначте, що є конкурентоспроможністю товару:

а) найвищий у світі рівень якості товару

б) здатність товару конкурувати на світовому ринку

в) здатність товару конкурувати з аналогами на конкретному ринку в певний період часу

г) найнижча собівартість товару

16. Цінова стратегія підприємства базується на:

а) якості та унікальності

б) витратах, унікальності, якості

в) витратах та якості

г) попиті, конкуренції та якості

17. Об'єктами контролю маркетингової діяльності можуть бути:

- а) окрема марка товару
- б) окремих регіональний ринок
- в) окрема маркетингова функція
- г) усі відповіді вірні

18. Ключовим питанням маркетингової політики розподілу є:

- а) реалізація виготовленої продукції
- б) формування каналів розподілу
- в) формування логістичних систем
- г) проведення маркетингових досліджень

19. Першим кроком у процесі прийняття рішень з рекламування є:

- а) визначення цілей реклами
- б) ідентифікація цільового ринку
- в) встановлення бюджету
- г) контроль за рекламуванням

20. Діяльність з продажу товарів і послуг, яка передбачає використання Інтернету для оформлення замовлень і розрахунків носить назву:

- а) інтернет-маркетинг
- б) система-інтернет
- в) маркетингова діяльність
- г) маркетингові комунікації

Тести з дисципліни «Інноваційна діяльність аграрного підприємства».

1. Вивчення умов здійснення інноваційної діяльності підприємства в цілому — це:

- а) попередній інноваційний аналіз;
- б) оперативний інноваційний аналіз;
- в) ретроспективний інноваційний аналіз;
- г) горизонтальний інноваційний аналіз.

2. Система інвестиційного аналізу, що ґрунтується на вивченні динаміки окремих показників інвестиційної діяльності в часі — це:

- а) аналіз фінансових коефіцієнтів;
- б) порівняльний інноваційний аналіз;
- в) вертикальний інноваційний аналіз;
- г) горизонтальний інноваційний аналіз.

3. Інновація – це результат творчої діяльності, що відтворюється у вигляді:

- а) економії собівартості; приросту прибутку; приросту фондівдачі;
- б) підвищенні продуктивності праці; зниженні витрат; зростанні заробітної плати;
- в) нових машин та верстатів; нових основних фондів; нових знарядь праці;
- г) нового продукту; нової технології; нових організаційних форм.

4. Ці інновації реалізують значні винаходи і стають основою формування нових поколінь і напрямків розвитку техніки. Вони мають назву:

- а) модифікаційні;

- б) комплексні;
- в) базисні;
- г) ринкові.

5. До стимулюючих чинників інноваційної діяльності належать:

- а) розвиток товарно-грошових відносин;
- б) конкуренція на ринку;
- в) безробіття;
- г) кризові явища в економіці.

6. Принцип інноваційної політики вказує на необхідність залучення у процес розроблення інновацій усіх внутрішніх елементів підприємства - це:

- а) орієнтація на потреби ринку;
- б) цілеспрямованість;
- в) комплексність;
- г) інформаційна забезпеченість.

7. Дотримання принципу інноваційної політики, що дає змогу координувати роботу всього підприємства у період створення інновацій, підготовки до її впровадження, реалізації та згорання. Даний принцип має назву:

- а) переважання стратегічної спрямованості;
- б) цілеспрямованість;
- в) комплексність;
- г) планомірність.

8. Всі фінансово-економічні аспекти функціонування підприємства, що забезпечують реалізацію інноваційної політики, пов'язані з управлінням грошовими потоками на підприємстві з метою накопичення коштів, необхідних для реалізації інноваційних проектів охоплює складова інноваційної політики:

- а) політика в галузі науково-дослідницьких і дослідно-конструкторських робіт;
- б) політика структурних змін;
- в) технічна політика;
- г) інвестиційна політика.

9. Рівень готовності організації до реалізації проекту чи програми інноваційних стратегічних змін – це:

- а) виробничо-технічний потенціал підприємства;
- б) інноваційний потенціал підприємства;
- в) конкурентний потенціал підприємства;
- г) технічний потенціал підприємства.

10. Коефіцієнт ефективності капітальних вкладень – це:

- а) відношення прибутку, отриманого від здійснення капітальних вкладень до суми капітальних вкладень;
- б) показник, обернений коефіцієнту ефективності;
- в) відношення суми капітальних вкладень до прибутку, отриманого від здійснення вкладень;
- г) $Z = C_i + E_n K_i \Rightarrow \min$,

де C_i – сума поточних витрат на одиницю продукції в i -тому варіанті;

E_n – нормативний коефіцієнт ефективності;

K_i – питомі капітальні вкладення по i -тому варіанту.

11. Критерієм вибору найбільш ефективного варіанта інноваційного проекту, спрямованого на підвищення якості продукції, з ряду альтернативних варіантів є:

- а) максимум річного економічного ефекту;
- б) мінімальний термін окупності капітальних вкладень;
- в) мінімум приведених витрат;
- г) мінімум загальних витрат по проекту.

12. Критерієм вибору найбільш ефективного варіанта інноваційного проекту, спрямованого на зниження витрат на виробництво продукції, з ряду альтернативних варіантів є:

- а) максимум річного економічного ефекту;
- б) мінімальний термін окупності капітальних вкладень;
- в) мінімум приведених витрат;
- г) мінімум загальних витрат по проекту.

13. Величина, зворотна нормативному коефіцієнту ефективності капітальних вкладень - це:

- а) річний економічний ефект;
- б) термін окупності капітальних вкладень;
- в) приведені витрати;
- г) нормативний термін окупності капітальних вкладень.

14. Розроблення інноваційної стратегії підприємства починається з:

- а) формулювання загальної мети підприємства;
- б) розроблення плану інноваційної діяльності підприємства;
- в) вибору джерел фінансування інноваційного проекту;
- г) оцінювання ринку збуту.

15. Супутні інвестиції – це інвестиції в об'єкти, які:

- а) зв'язані територіально і функціонально з прямими об'єктами інвестицій;
- б) носять невиробничий характер;
- в) безпосередньо необхідні для реалізації інвестиційного проекту;
- г) включають в себе модернізацію діючого обладнання.

16. Згідно чинного законодавства поняття «інвестиція» визначається як:

- а) сукупність грошових коштів підприємства, яка використовується ним для одержання прибутку;
- б) грошовий вираз матеріальних і нематеріальних активів підприємства;
- в) сукупність майнових та інтелектуальних цінностей, що використовується об'єктом підприємницької діяльності з метою одержання прибутку;
- г) сукупність усіх видів майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкт підприємницької діяльності з метою створення прибутку або досягнення соціального ефекту.

17. Інвестиції, які являють собою загальний обсяг засобів, що інвестуються за рахунок всіх джерел у певному періоді називають:

- а) портфельними;
- б) фінансовими;
- в) чинними;
- г) валовими.

18. Залежно від об'єктів інвестування розрізняють інвестиції:

- а) реальні і фінансові;
- б) прями і непрямі;
- в) короткострокові і довгострокові;
- г) приватні і державні.

19. Відповідно до суб'єктів інвестування розрізняють інвестиції:

- а) державні, приватні;
- б) прями, портфельні непрямі;
- в) реальні, фінансові;
- г) капітальні, інноваційні.

20. Інвестиції в оборотні кошти передбачають:

- а) придбання (або виготовлення) нового обладнання, в тому числі затрати на його доставку, установку та пуск;
- б) забезпечення нових та додаткових запасів готової продукції;
- в) модернізацію діючого устаткування;
- г) будівництво і реконструкцію будівель і споруд.

Тести з дисципліни «Економічний аналіз».

1. Економічний аналіз можна вважати наукою, якщо він:

- а) Вивчає основи громадського виробництва і закони його функціонування та розвитку
- б) Досліджує проблеми виробництва, розподілу, обліку і споживання матеріальних благ на макрорівні
- в) Спираючись на теорія пізнання, забезпечує практичну корисність, підвищує економічну ефективність практичної діяльності людини
- г) Здійснює «нагляд», наступний контроль за правильністю складання звітів про фінансові результати, а, головне, глибокого дослідження цих результатів

2. Теорія пізнання, виступаючи як методична основа усіх галузей науки, визначає її для економічного аналізу його:

- а) Об'єкт і суб'єкт пізнання
- б) Сутність, необхідність і послідовність
- в) Методи і прийоми дослідження
- г) Можливості отримання конкретних результатів

3. Теоретичною основою економічного аналізу, що визначає його зміст як на мікро- так і на макрорівні, є:

- а) Загально-наукові принципи, методи організації й методика дослідження економічних явищ
- б) Закони економічного розвитку в сфері економіки країни
- в) Наукові підходи контролю, ревізії та перевірки результатів фінансово-господарської діяльності
- г) Система товарно-грошових відносин, через яку реалізується один з основних економічних законів – закон вартості

4. Частиною аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства не являється така складова економічного аналізу:

- а) Управлінський (господарський) аналіз

- б) Фінансовий аналіз
 - в) Техніко-економічний аналіз
 - г) Стратегічний аналіз
5. До об'єктивних вимог, які обумовлюють економічний аналіз як функціональну науку, не входить:
- а) Відповідність потребам практики
 - б) Розвиток самої науки в цілому та її окремих галузей
 - в) Необхідність досягнення нового ступеню знань
 - г) Отримання позитивних результатів досліджень
6. За ступенем охоплення досліджуваних об'єктів виділяють такий вид аналізу:
- а) Оперативний
 - б) Вибірковий
 - в) Попередній
 - г) Функціональний
7. За методом вивчення об'єкту виділяють вид аналізу, як:
- а) Факторний
 - б) Підсумковий
 - в) Зовнішній
 - г) Фінансовий
8. Головними завданням економічного аналізу є:
- а) Об'єктивне і всебічне дослідження виконання бізнес-планів підприємств і дотримання нормативів
 - б) Оцінка діяльності підприємства з метою пошуку та визначення внутрішньогосподарських резервів
 - в) Виявлення недоліків з фінансово-господарській діяльності підприємства, з'ясування причин їх виникнення
 - г) Оцінка конкурентоспроможності підприємства і продукції
9. Предметом економічного аналізу є:
- а) Дія загальних, часткових і специфічних законів на розвиток економічних процесів в конкретних умовах галузі або конкретного підприємства
 - б) Кількісні сторони масових економічних явищ і процесів, які відбуваються у господарській діяльності
 - в) Причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів всебічної діяльності підприємств
 - г) Кругообіг капіталу в процесі господарської діяльності підприємств
10. До об'єктів предмета економічного аналізу не входять:
- а) Обсяги виробництва і реалізації продукції
 - б) Обсяги інвестицій та їх використання
 - в) Закони розвитку природи та суспільства
 - г) Фінансовий стан підприємства
11. Під економічним методом досліджень розуміється:
- а) Необхідність постійних порівнянь
 - б) Діалектичний спосіб підходу до вивчення господарських процесів в їх становленні та розвитку
 - в) Максимальна деталізація явищ і процесів та їх систематизація

г) Необхідність вивчення позитивних та негативних сторін кожного явища або процесу

12. До особливостей методу економічного аналізу не входить:

а) Отримання позитивних результатів при дослідженні економічного явища або процесу

б) Використання системи показників, які всебічно характеризують господарську діяльність

в) Вивчення причин зміни економічних показників

г) Виявлення та вимір взаємозв'язку між економічними показниками

13. Методика економічного аналізу являє собою:

а) Систему факторів досліджуваного явища

б) Систему показників, що всебічно характеризує досліджуване явище або процес

в) Систему найбільш цілеспрямованих правил, принципів, прийомів, напрацьованих практикою і наукою, для вивчення предмету і об'єкту досліджень

г) Систему прийомів і методів, за допомогою яких вивчається певний об'єкт або явище

14. Факторний аналіз являє собою:

а) Причинно-наслідкові зв'язки економічного явища

б) Методику комплексного і системного вивчення та кількісного виміру впливу факторів на розмір результативного показника

в) Методику визначення тенденцій зміни результативного і факторних показників

г) Прийоми визначення співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого

15. Факторний аналіз не передбачає:

а) Поступовий перехід від початкової факторної системи до кінцевої факторної системи

б) Розкриття повного набору прямих, кількісно вимірюваних факторів, які впливають на зміну результативного показника

в) Поступовий перехід від кінцевої факторної системи до початкової факторної системи

г) Визначення відносних темпів зростання та приросту показників за кілька років до рівня базисного року

16. Зворотний факторний аналіз характеризує дослідження причинно-наслідкових зв'язків від окремих їх факторів до узагальнюючих, тобто методом:

а) Синтезу

б) Індукції

в) Дедукції

г) Порівняння

17. Методика дослідження факторів, взаємозв'язок яких із результативним показником має функціональний характер, відображає:

а) Детермінований аналіз

б) Стохастичний аналіз

в) Кореляційний аналіз

- г) Вірогідний аналіз
18. До часового факторного аналізу не входить:
- а) Ретроспективний
 - б) Перспективний
 - в) Статичний
 - г) Оперативний
19. Факторний аналіз, який вивчає вплив різноманітних факторів у даний момент, відносять до:
- а) Ретроспективного
 - б) Оперативного
 - в) Вибіркового
 - г) Підсумкового
20. Факторна модель, яка відображає результативний показник як алгебраїчну суму факторів, називають:
- а) Адитивна
 - б) Мультиплікативна
 - в) Кратна
 - г) Змішана

Тести з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства».

1. Що не відносяться до умов виникнення конкуренції?
- а) відповідність між тим, що визначає попит і тим що визначає пропозицію
 - б) свобода вибору господарської діяльності виробників
 - в) наявність на ринку великої кількості виробників будь-якого конкурентного продукту або ресурсу
 - г) закрита інформація про пропозицію і попит
2. Який видатний економіст вперше довів, що конкуренція, урівнюючи норми прибутку, приводить до оптимального розподілу праці і капіталу?
- а) М. Портер
 - б) А. Сміт
 - в) Д. Рікардо
 - г) Є. Хекшер
3. В чому полягає сутність цінової конкуренції?
- а) конкуренція, що здійснюється через зниження цін
 - б) конкуренція, між товаровиробниками, які діють в різних галузях господарства
 - в) конкуренція, коли ринок не здатний виконувати свої функції
 - г) конкуренція здійснюється через підвищення якості товарів, їх підвищення продуктивності, поліпшення умов реалізації за незмінних цін
4. Досконала конкуренція характеризується
- а) великою кількістю фірм-конкурентів, що виробляють однорідну продукцію
 - б) невеликою кількістю фірм-конкурентів
 - в) великою кількістю фірм-конкурентів, що виробляють неоднорідну продукцію
 - г) наявність однієї великої фірми й декількох невеликих

5. Конкуренція , яка здійснюється через підвищення якості товарів, їх надійність, збільшення термінів служби, підвищення продуктивності, поліпшення умов реалізації за незмінних цін.

- а) чиста
- б) досконала
- в) нецінова
- г) міжгалузєва

6. Огіполістична конкуренція характеризується

- а) конкуренція, яка має місце на ринку з багатьма продавцями і покупцями та значною кількістю товарів, що реалізуються за різними цінами
- б) конкуренція , яка здійснюється через підвищення якості товарів, їх надійність, збільшення термінів служби, підвищення продуктивності, поліпшення умов реалізації за незмінних цін.
- в) конкуренція, що здійснюється через зниження цін
- г) конкуренція, на ринку з небагатьма великими продавцями товарів, здатними суттєво впливати на ціни реалізації цих товарів

7. Економічна функція конкуренції, яка полягає в тому, що в умовах ринкової економіки вона є регулятором суспільного процесу відтворення

- а) регулювання
- б) стимулювання
- в) контролю
- г) розподілу

8. Що з наведеного не відноситься до негативних рис конкуренції

- а) витиснення дрібних виробників великим капіталом
- б) є рушійною силою ринкової економіки
- в) посилення соціальної несправедливості
- г) значне зростання майнової диференціації населення

9. Боротьба підприємців однієї галузі за вигідніші умови виробництва і реалізації товарів з метою одержання прибутку

- а) міжгалузєва конкуренція
- б) досконала конкуренція
- в) внутрішньогалузєва конкуренція
- г) чиста конкуренція

10. Протилежність конкуренції

- а) попит
- б) пропозиція
- в) монополія
- г) ринкова рівновага

11. Що з наведеного є ознаками чистої конкуренції

- а) дуже велика кількість незалежних виробників і покупців
- б) відсутній контроль над цінами, ціни визначає ринок
- в) панує одна фірма

г) відсутність товарів-замінників основного продукту

12. Вчений, який досліджував конкуренцією, описуючи систему зародження нових економічних відносин, вказував на користь вплив конкуренції як на покупців так і на товаровиробників

а) Адам Сміт

б) Ан Робер Жак Тюрго

в) Антуан Курно

г) Карл Маркс

13. Вчений, який сформулював механізм автоматичного встановлення рівноваги на ринку за допомогою досконалої конкуренції та дії законів граничної корисності й граничної продуктивності, науково обґрунтував суть концепції

а) А. Тюрго

б) А. Курно

в) А. Сміт

г) А. Маршалл

14. В чому полягає суть міжгалузевої конкуренції

а) конкуренція, яка здійснюється через підвищення цін

б) конкуренція, коли ринок не здатний виконувати свої функції

в) конкуренція між товаровиробниками, які діють в різних галузях господарства

г) боротьба між товаровиробниками, що діють в одній галузі народного господарства

15. За ступенем вільності конкуренція буває

а) досконала, недосконала

б) цінова, нецінова

в) монополістична, цінова

г) внутрішньогалузева, міжгалузева

16. Сфера обороту товару на який протягом певного часу і в межах певної території є пропозиція і попит

а) товарний ринок

б) оґополістичний ринок

в) ринок цінних паперів

г) монополістичний ринок

17. Що не відносяться до ознак конкуренції?

а) наявність на ринку великої кількості продавців і покупців

б) доступність інформації про пропозицію і попит, ціни, норми прибутку

в) відсутність бар'єрів для входження в галузь

г) можливість домовленості між покупцями і продавцями

18. Якої форми конкуренції не існує

а) функціональної

б) інформаційної

в) предметної

г) видової

19. Форма конкуренції, яка виникає між певними різновидами товару, що загалом задовольняють одну й ту ж потребу, при цьому існує хоча б один параметр, за яким вони різняться

- а) інформаційна
- б) предметна
- в) функціональна
- г) загальна

20. В чому полягає сутність параметричної конкуренції

- а) конкуренції за зовнішнім виглядом і функціями
- б) конкуренція принципово іншої продукції, що конкурує на рівні бажань
- в) конкуренція серед виробників аналогічної продукції
- г) конкуренція торгових марок виробників однорідної продукції

Тести з дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини».

1. Як називається діяльність громадян, пов'язана із задоволенням особистих і суспільних потреб, що не суперечить законодавству, приносить трудовий дохід у грошовій або іншій формі?

- а) праця;
- б) людський капітал;
- в) зайнятість;
- г) безробіття

2. Як називається діяльність протягом повного робочого дня, яка забезпечує дохід у нормальних для даного регіону розмірах?

- а) повна зайнятість;
- б) неповна зайнятість;
- в) явна неповна зайнятість;
- г) прихована неповна зайнятість

3. Як називається зайнятість конкретної особи протягом неповного робочого часу або з неповною оплатою чи недостатньою ефективністю?

- а) повна;
- б) неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна

4. Яка зайнятість зумовлена соціальними причинами?

- а) повна;
- б) неповна;
- в) явна неповна;
- г) прихована неповна

5. Яка зайнятість відображає суттєві порушення рівноваги між робочою силою та іншими виробничими факторами?

- а) повна;
- б) неповна;

- в) явна неповна;
 - г) прихована неповна
6. Яка зайнятість викликана економічними причинами?
- а) вимушена неповна;
 - б) добровільна неповна;
 - в) явна неповна;
 - г) прихована неповна
7. Як називається безробіття, яке тісно пов'язане з переходом до нової технології, механізації і автоматизації ручної праці?
- а) технологічне;
 - б) структурне;
 - в) конверсійне;
 - г) кон'юктурне
8. Яке безробіття викликане закриттям застарілих підприємств і виробництв, скороченням випуску певної продукції, яка не користується попитом, внаслідок чого відбувається соціальна переорієнтація економіки?
- а) технологічне;
 - б) структурне;
 - в) конверсійне;
 - г) кон'юктурне
9. Назвіть вид безробіття, яке спричиняється скороченням чисельності армії і зайнятих у галузях оборонної промисловості?
- а) технологічне;
 - б) структурне;
 - в) конверсійне;
 - г) кон'юктурне
10. Як називається зайнятість, яка характеризується зайнятістю за основним місцем роботи?
- а) первинна;
 - б) вимушена;
 - в) добровільна;
 - г) вторинна
11. Як називається зайнятість, яка проявляється у добровільній додатковій постійній або тимчасовій трудовій діяльності осіб, які вже мають основну роботу або зайняті навчанням з відривом від виробництва?
- а) первинна;
 - б) вимушена;
 - в) добровільна;
 - г) вторинна
12. Як називається зайнятість, яка характеризується стабільністю місця роботи?
- а) вимушена;
 - б) добровільна;

в) постійна;

г) тимчасова

13. Як називається робота за тимчасовими контрактами?

а) постійна зайнятість;

б) тимчасова зайнятість;

в) сезонна зайнятість;

г) нерегламентована зайнятість

14. Яке безробіття обумовлене коливаннями ринкової кон'юктури, поразкою частини товаровиробників в конкурентній боротьбі?

а) технологічне;

б) структурне;

в) конверсійне;

г) кон'юктурне

15. Яке безробіття виникає на двох етапах в житті людини – після закінчення середньої школи і після одержання професійної освіти?

а) молодіжне;

б) приховане;

в) конверсійне;

г) кон'юктурне

16. Яке безробіття спостерігається там, де працівників більше, ніж вимагається?

а) молодіжне;

б) приховане;

в) конверсійне;

г) кон'юктурне

17. Яке безробіття зв'язане з тим, що окремі здатні до праці громадяни не хочуть, а з часом і не можуть працювати?

а) молодіжне;

б) приховане;

в) застійне;

г) сезонне

18. Яка модель політики зайнятості передбачає скорочення працюючих при поліпшенні економічної ситуації, зростанні продуктивності праці з призначенням високих допомог звільненим по безробіттю?

а) європейська;

б) скандинавська;

в) американська;

г) японська

19. Яка модель політики зайнятості передбачає загальну зайнятість за рахунок створення робочих місць у державному секторі?

а) європейська;

б) скандинавська;

в) американська;

г) японська

20. Яка модель політики зайнятості передбачає створення робочих місць з помірною продуктивністю для значних верств економічно активного населення?

а) європейська;

б) скандинавська;

в) американська;

г) японська

Тести з дисципліни «Основи біржової діяльності».

1. Біржове котирування - це:

а) Реєстрація біржових цін і курсів з подальшою публікацією;

б) Надання інформації про ціни зацікавленим особам;

в) Вироблення біржових стандартів;

г) Гарантування виконання біржових угод.

2. За видами біржових товарів (цінностей, що обертаються) біржі класифікують:

а) Товарні, сировинні;

б) Валютні, товарні, товарно-сировинні;

в) Фондові, товарно-сировинні;

г) Товарні, фондові, валютні.

3. Біржа - це:

а) Постійно діючий ринок масових замінних цінностей, який функціонує за визначеними правилами, у конкретному місці та в призначений час;

б) Ринок сировинних товарів;

в) Ринок фінансових інструментів;

г) Ринок цінних паперів.

4. Для біржової торгівлі характерним є:

а) Концентрація в місцях виробництва, споживання;

б) Проведення торгівлі невеликими партіями товарів;

в) Епізодичний характер;

г) Проведення торгівлі здебільшого посередниками.

5. Суть функції хеджування полягає в:

а) Страхування продавців від несприятливих для них коливань цін. Для цього на біржі використовують спеціальні види угод і механізми їх укладання при торгівлі ф'ючерсними контрактами;

б) Страхування покупців від несприятливих для них коливань цін. Для цього на біржі використовують спеціальні види угод і механізми їх укладання при торгівлі ф'ючерсними контрактами;

в) Укладанні контрактів для страхування від ризику зміни цін;

г) Сутність функції в тому, що торговець хедер повинен стати одночасно і продавцем і покупцем товару. Для цього використовують спеціальні види угод і механізми їх укладання при торгівлі ф'ючерсними контрактами.

6. Організація проведення торгів, як основна функція біржі, включає:

а) Розробку типових біржових контрактів

- б) Матеріально-технічне забезпечення, правила торгівлі та регламент біржі, кадрове забезпечення
 - в) Укладання контрактів для страхування від ризику зміни цін
 - г) Надання доступу товаровиробникам до укладання біржових контрактів
7. Розробка біржових контрактів, як основна функція біржі, включає:
- а) Укладання контрактів для страхування від ризику зміни цін
 - б) Правила торгівлі та регламент біржі, кадрове забезпечення
 - в) Стандартизацію вимог до змісту контрактів, характеристик та розмірів партій біржових товарів
 - г) Розробку дієвих механізмів гарантування виконання біржових угод
8. Розгляд спірних питань, що виникають між членами біржі, а також між продавцями, покупцями і біржовими посередниками в процесі укладання і виконання угод, є основною функцією:
- а) Біржового комітету
 - б) Загальних зборів членів біржі
 - в) Арбітражної комісії
 - г) Ревізійної комісії
9. Залежно від характеру комерційної діяльності, розрізняють біржі:
- а) Прибуткові і безприбуткові
 - б) Приватно-правові і публічно-правові
 - в) Національні та міжнародні
 - г) Біржі реального товару, ф'ючерсні, опціонні та змішаного типу
10. Суть комісійної форми взаємовідносин підприємств з біржою полягає в тому, що:
- а) Учасники торгів купують абонемент, який дає їм право на участь у торгах протягом визначеного в ньому строку
 - б) Підприємства (клієнти), які не мають безпосереднього доступу до укладання контрактів, обслуговуються брокерами за певну винагороду
 - в) Підприємства можуть приймати участь у створенні біржі, купувати акції або паї біржі стаючи її засновниками чи акціонерами
 - г) Передбачає право участі у біржовій торгівлі шляхом купівлі брокерського місця або акредитації на біржі
11. Забезпечення гарантування виконання угод, здійснення обліку і контроль розрахунків за біржовими угодами, виконання функцій ключової ланки системи ф'ючерсної торгівлі здійснює:
- а) Депозитарій
 - б) Кліринговий банк
 - в) Розрахункова палата
 - г) Відділ організації торгів
12. За сферою діяльності (на універсальних біржах) розрізняють такі категорії членів:
- а) Індивідуальні та члени-представники
 - б) Повні члени біржі, неповні члени біржі
 - в) Засновники та члени біржі
 - г) Брокери, дилери

13. Такі аспекти діяльності біржі, як права та обов'язки учасників біржових торгів і порядок їх проведення, виставлення і зняття з торгів біржового товару, види, порядок реєстрації, оформлення, розірвання і визнання недійсними біржових угод, порядок розв'язання спорів і санкції за порушення правил біржової торгівлі містить:
- а) Установчий договір
 - б) Правила торгівлі біржі
 - в) Статут біржі
 - г) Закон України «Про товарну біржу»
14. Інформаційна функція біржі являє собою:
- а) Надання клієнтам інформації про хід торгів
 - б) Надання біржової інформації лише членам відповідної біржі
 - в) Отримання від членів та клієнтів біржі аналітичної інформації та реклами
 - г) Надання членам біржі та клієнтам різних інформаційних послуг(біржова хроніка, реклама...)
15. На біржі закритого типу мають право укладати угоди:
- а) Разові відвідувачі;
 - б) Безпосередньо продавці та покупці;
 - в) Члени біржі та їх представники;
 - г) Засновники.
16. Залежно від типу біржового товару біржі поділяють на:
- а) Товарну, ф'ючерсну, опціонну;
 - б) Товарну, фондову, валютну;
 - в) Ідеально-відкриту, закриту, універсальну;
 - г) Біржу реального товару, ф'ючерсну, опціонну, змішану.
17. За характером роботи (формою участі відвідувачів у біржових торгах) біржі бувають:
- а) Спеціалізовані, безприбуткові;
 - б) Закриті, відкриті;
 - в) Національні, міжнародні;
 - г) Відкриті, ф'ючерсні.
18. Вступний внесок члена біржі при її формуванні становить:
- а) Вартості вхідного квитка;
 - б) Сумі затрат, які необхідні для організації торгів;
 - в) Певний відсоток від статутного фонду;
 - г) Внесок повинен бути кратним вартості брокерського місця.
19. Основну частину біржового товарообігу забезпечують такі країни:
- а) США, Європа;
 - б) США, Великобританія, Японія;
 - в) Європа;
 - г) США, Великобританія.
20. Який рік можна вважати базовим для створення першої біржі на території України (м. Одеса)?
- а) 1531 р.;
 - б) 1608 р.;

- в) 1705 р.;
- г) 1796 р..

Тести з дисципліни «Організація торгівлі».

1. Залежно від форм продажу товарів підприємства роздрібною торгівлі поділяються на:
 - а) магазини, що реалізують товари за зразками, каталогами
 - б) елітні магазини з найбільш високим рівнем цін
 - в) магазини, розміщені в місцях загальноміського значення
 - г) спеціалізовані магазини
2. Залежно від форм товарної спеціалізації підприємства роздрібною торгівлі поділяються на:
 - а) універсальні та комбіновані магазини
 - б) спеціалізовані, вузькоспеціалізовані та неспеціалізовані
 - в) вузькоспеціалізовані, спеціалізовані, неспеціалізовані та універсальні
 - г) універсальні, комбіновані, спеціалізовані, вузькоспеціалізовані, неспеціалізовані
3. Вимога улаштування магазину повинно сприяти раціональній організації торговельно-технологічного процесу з використанням сучасної техніки і впровадженням прогресивних форм продажу товарів:
 - а) економічна
 - б) технологічна
 - в) санітарно-гігієнічна
 - г) архітектурно-будівельна
4. Характерна вимога що передбачає оптимізацію матеріальних і трудових витрат у процесі будівництва та експлуатації магазину:
 - а) санітарно-гігієнічна
 - б) архітектурно-будівельна
 - в) економічна
 - г) технологічна
5. Торговельні зали, приміщення для приймання та видачі замовлень, зала кафетерію, зала для демонстрації нових товарів, приміщення для надання додаткових послуг:
 - а) торговельні приміщення
 - б) торгівельні мережі
 - в) торгові зали
 - г) підсобні приміщення
6. Приміщення для зберігання тари і контейнерів, експедиції щодо постачання товарів у будинок покупця, майстерні з ремонту обладнання та інвентарю, рекламно-оформлювальні майстерні, приміщення для приймання посуду – це:
 - а) торгівельні приміщення
 - б) підсобні приміщення
 - в) технічні приміщення
 - г) адміністративно-побутові приміщення

7. Форма поділу праці між торговельними підприємствами, яка заснована на обмеженні кількості товарних груп, представлених у магазині для продажу з одночасним розширенням асортименту – це:
- а) спеціалізація
 - б) кооперація
 - в) концентрація
 - г) розподіл
8. Групування магазинів за асортиментними ознаками «Хліб», «Ковбаси», «Сири» відноситься до:
- а) вузькоспеціалізовані
 - б) комбіновані
 - в) універсальні
 - г) змішані
9. Добір технічно вдосконалених і економічно ефективних типів магазинів, що забезпечують максимальні зручності для покупців і рентабельність роботи підприємств – це:
- а) спеціалізація підприємств роздрібної торгівлі
 - б) автоматизація підприємств роздрібної торгівлі
 - в) типізація підприємств роздрібної торгівлі
 - г) синхронізація підприємств роздрібної торгівлі
10. Основний із типів магазинів, які торгують продовольчими товарами з торговельною площею від 400 до 2000 кв. м.) – це:
- а) гастроном
 - б) універсам
 - в) магазин
 - г) торговий центр
11. Комплекс заходів щодо управління асортиментом товарів – це:
- а) асортиментна політика
 - б) номенклатурна політика
 - в) торговельна політика
 - г) торговельна номенклатура
12. Асортимент, який відповідає попиту покупців, при цьому попит формує вимоги до асортименту, а виробництво їх задовольняє:
- а) раціональний
 - б) соціальний
 - в) торгівельний
 - г) номенклатурний
13. Третім етапом формування асортименту продукції є:
- а) розподіл асортименту між підприємствами торгівлі району
 - б) встановлення групової структури магазинів
 - в) підбір внутрішньо групового асортименту магазину
 - г) проведення маркетингової політики
14. Одним із типів непродовольчих магазинів, для якого характерні наступні параметри 250-1000 кв. м є:
- а) культтовари

- б) радіотовари
 - в) товари для чоловіків
 - г) товари для дітей
15. Продаж товарів з використанням прилавка обслуговування здійснюють лише:
- а) консультанти
 - б) власники магазину
 - в) продавці
 - г) покупці
16. Який із методів продажу товарів в нинішніх умовах є основним?
- а) самообслуговування
 - б) продаж товарів з використанням прилавка обслуговування
 - в) продаж товарів за зразками
 - г) продаж товарів на замовлення та вдома у покупців
17. Максимальна попередня підготовка товарів до реалізації (фасування, пакування, розміщення і викладення) - це принцип притаманний для:
- а) продаж товарів на замовлення та вдома у покупців
 - б) продаж товарів з відкритим викладенням
 - в) самообслуговування
 - г) продаж товарів за зразками
18. Покупець має право обміняти непродуктовий товар належної якості на аналогічний протягом:
- а) 1 дня
 - б) 10 днів
 - в) 14 днів
 - г) 30 днів
19. Приймання товарів у магазині за кількістю і якістю здійснюють протягом
- а) 1 дня
 - б) 2-3 днів
 - в) 5 днів
 - г) 10 днів
20. Яке з наведених понять належить до показників рівня культури обслуговування?
- а) асортиментний перелік
 - б) номенклатура товарів
 - в) стійкість асортименту
 - г) сучасні методи продажу товарів

Тести з дисципліни «Оподаткування юридичних та фізичних осіб».

1. Податкова система – це?
- а) Сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів і внесків до бюджету України і державних цільових фондів, які діють у встановленому законом порядку
 - б) Сукупність податків і податкових платежів, встановлених державою

в) Сукупність обов'язкових платежів (податків і зборів), методології та методики їх розрахунку та сплати відповідно чинному податковому законодавству

г) Сукупність принципів щодо встановлення та сплати податків і податкових платежів, що забезпечують контроль і відповідальність за порушення податкового законодавства

2. Кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені ПКУ податки та збори, платником яких вона є згідно з ПКУ встановлює такий принцип, як?

а) Загальність оподаткування

б) Рівність усіх платників перед законом

в) Соціальна справедливість

г) Фіскальна достатність

3. Прибуток з метою визначення податку на прибуток визначається як?

а) Прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до НСБО або МСФЗ, на різниці, які виникають відповідно до положень ПКУ

б) Зменшення суми доходів на собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг) та суму інших витрат звітного періоду

в) Різниця між сумою доходів звітного періоду та сумою виробничих, адміністративних, фінансових та інших витрат

г) Позитивний результат господарської діяльності за мінусом ПДВ

4. Основна ставка податку на прибуток становить?

а) 23%

б) 18%

в) 16 %

г) 21%

5. Яка гранична сума річного доходу (за вирахуванням непрямих податків), при перевищенні якої для розрахунку податку на прибуток підприємство зобов'язане коригувати фінансовий результат, розрахований за правилами бухгалтерського обліку, на податкові різниці?

а) 15 млн. грн

б) 40 млн. грн

в) 1 млн. грн

г) 300 тис. грн

6. Ставка податку з доходів фізичних осіб від доходів у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які виплачуються (надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами, складає?

а) 15%

б) 30%

в) 18%

г) 21%

7. Яка сума заробітної плати дає підстави застосування податкової соціальної пільги з податку на доходи фізичних осіб?
- а) 10 мінімальних заробітних плат
 - б) Місячний прожитковий мінімум, діючий для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 2,5 та округленого до найближчих 10 гривень;
 - в) Місячний прожитковий мінімум, діючий для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень
 - г) Сума прожиткового мінімуму встановленого на 1 січня звітного податкового року
8. Хто є податковим агентом при нарахуванні і сплаті податку на доходи фізичних осіб?
- а) Фізична особа-працівник
 - б) Юридична особа-роботодавець
 - в) Платник податку на прибуток
 - г) Бухгалтер
9. До податкових пільг відносять?
- а) Податковий кредит
 - б) Податкову знижку
 - в) Податковий арбітраж
 - г) Податкове зменшення
10. Місцевими є податки та збори (обов'язкові платежі), які?
- а) Є обов'язковими на всій території України незалежно від того, до бюджету якого рівня вони зараховуються
 - б) Встановлюються сільськими, селищними, міськими радами відповідно переліку і в межах граничних розмірів ставок, встановлених законами України
 - в) Встановлюються Верховною Радою України і справляються на всій території України
 - г) Не справляються до місцевого бюджету
11. Базою для розрахунку туристичного збору є?
- а) Вартість тимчасового проживання на території, на якій встановлено справляння туристичного збору, з врахуванням ПДВ
 - б) Вартість тимчасового проживання на території, на якій встановлено справляння туристичного збору, з врахуванням витрат на обов'язкове страхування, з врахуванням ПДВ
 - в) Вартість усього періоду проживання (ночівлі) в місцях на території, на якій встановлено справляння туристичного збору, за вирахуванням ПДВ
 - г) Вартість тимчасового проживання на території, на якій встановлено справляння туристичного збору, за вирахуванням ПДВ та вартості харчування
12. Податок – це?
- а) Обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до Податкового Кодексу
 - б) Обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди

- в) Платіж до державного бюджету з метою отримувати можливість використання певних ресурсів
- г) Платіж до державного бюджету для фінансування певних конкретних цілей держави

13. Строки сплати податку на доходи фізичних осіб?

- а) Одночасно із отриманням коштів у банку на заробітну плату
- б) Протягом 10 днів після видачі заробітної плати
- в) Не пізніше трьох днів після отримання коштів із банку на заробітну плату
- г) В момент виплати доходу у вигляді заробітної плати єдиним платіжним документом

14. Максимальний розмір доходу, з якого сплачуються страхові внески?

- а) Сума доходу застрахованої особи, що дорівнює сімнадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб
- б) Сума доходу застрахованої особи, що дорівнює десяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб
- в) Сума доходу застрахованої особи, що дорівнює п'ятнадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб
- г) Сума доходу застрахованої особи, що дорівнює двадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб

15. Документальною вважається перевірка?

- а) Яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях
- б) Проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів
- в) Здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника
- г) Не існує такого виду перевірки

16. Не є підакцизними товарами в Україні є?

- а) Спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво
- б) Тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну
- в) Пальне
- г) Ювелірні вироби

17. Податкова декларація – це?

- а) Документ, що подається платником податків контролюючому органу у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання
- б) Звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства та сукупний дохід
- в) Звіт, який відображає надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності
- г) Звітна форма, яка подається всіма учасниками господарювання

18. Базою оподаткування єдиним податком платників 4 групи єдиного податку є?
- Сільськогосподарські угіддя
 - Нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь та земель водного фонду з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 1 січня податкового (звітного) року
 - Нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь; (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), проведена за станом на 1 липня 1995 року
 - Рілля
19. Хто є платником екологічного податку?
- Усі підприємства суб'єкти господарської діяльності
 - Бюджетні установи
 - Підприємства, які здійснюють викиди або скиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та розміщують радіоактивні відходи
 - Підприємства, які здійснюють викиди або скиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
20. Ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються?
- У межах до 10 відсотків прожиткового мінімуму встановленого для працездатної особи станом на 1 січня звітного податкового року
 - У межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня звітного податкового року
 - 5 відсотків отриманого доходу за звітний період
 - 3 відсотків отриманого доходу за звітний період

Тести з дисципліни «Товарознавство».

- Асортимент товарів – це:
 - Сукупність товарів згрупованих залежно від потреб, що вони їх задовольняють
 - Перелік однорідних і різнорідних товарів загального або аналогічного призначення
 - Товари широкого вжитку, що виробляються промисловими підприємствами
 - Сукупність товарів різних видів і різновидів, об'єднаних за якою-небудь ознакою чи сукупністю ознак
- Бактеріологічний метод визначення свіжості м'яса дозволяє:
 - Виявити зміну його структури
 - Визначити збудників його порчі під мікроскопом
 - Визначити м'язову тканину та його водну витяжку
 - Визначити розпад білків
- Вкажіть показники, які характеризують ергономічні властивості товару?
 - Санітарно-гігієнічні, інформаційна виразність, функціональність, психологічні
 - Санітарно-гігієнічні, антропометричні, естетичні
 - Гігієнічні, антропометричні, психофізіологічні
 - Надійність, ремонтоздатність, гігієнічність, раціональність форми

4. Вкажіть національний префікс в штрих-кодi EAN України:
- а) 482
 - б) 624
 - в) 548
 - г) 485
5. До методiв класифікації товарiв вiдносяться:
- а) Ієрархічний, фасетний, комбiнований
 - б) Ієрархічний, фасетний
 - в) Ієрархічний, комбiнований, комплексний
 - г) Фасетний, комплексний
 - д) Системний та фасетний
6. До смакових товарiв належать:
- а) Чай, кава, алкогольні, безалкогольні та слабоалкогольні напої, прянощі
 - б) Мiнеральні води та морси
 - в) Приправи, кавові напої та віскі
 - г) Лише алкогольні, безалкогольні та слабоалкогольні напої
7. За ступенем задоволення потреб асортимент товарiв може бути:
- а) Груповим, розгорнутим, змішаним
 - б) Раціональним і оптимальним
 - в) Виробничим і торговим
 - г) Простим і складним
 - д) Одиничним та комплексним
8. Зазначте метод визначення рiвня якості товарiв, який базується на сприйнятті органiв вiдчуттів без застосування технічних вимірювальних або реєстраційних засобiв:
- а) Експериментальний
 - б) Розрахунковий
 - в) Економіко-статистичний
 - г) Органолептичний
9. Кольєретки – це:
- а) Носії виробничого маркування, що прикріплюються на товарі або упаковці
 - б) Різновид етикетки; вони мають особливу форму і наклеюються на шийку пляшки
 - в) Різновид етикеток, що мають певний напрямок інформації про товар
 - г) Носії інформації, за допомогою яких на товар або упаковку наносяться ідентифікаційні умовні позначки
10. Маніпуляційні знаки – це:
- а) Знаки, що інформують про правила поводження з товаром
 - б) Знаки, що використовуються для інформації про харчові добавки або інші компоненти, властиві (або невластиві) для товару
 - в) Захищені законодавством знаки, що використовуються відповідно до правил системи сертифікації
 - г) Знаки, що знайомлять споживачів з правилами експлуатації, методами догляду та налагодження споживчих товарів

11. Назвіть етап розвитку товарознавства, під час якого відбувався опис товарів в алфавітному порядку без їх систематизації?

- а) Товарознавчо-формулюючим
- б) Товарознавчо-описовим
- в) Товарознавчо-технологічним
- г) Товарознавчо-функціональним

12. Назвіть методи оцінювання якості товарів, які дозволяють за допомогою приборів, реактивів визначити фізичні, хімічні, мікробіологічні, фізіологічні властивості, та їх енергетичну цінність:

- а) Розрахункові
- б) Математичні
- в) Лабораторні
- г) Сенсорні

13. Національна стандартизація – це:

- а) Стандартизація, яка здійснюється на рівні однієї конкретної держави
- б) Стандартизація, участь в якій беруть країни Європейського Союзу
- в) Стандартизація, участь в якій беруть сусідні країни
- г) Стандартизація, участь в якій є відкритою для будь якої країни

14. Сертифікація продукції – це:

- а) Процедура за допомогою якої суб'єкт господарювання засвідчує якість продукції
- б) Встановлення та запровадження стандартів з метою упорядкування діяльності у певній галузі економічного використання ресурсів, виконання вимог техніки безпеки
- в) Процедура, за допомогою якої третя сторона дає письмову гарантію, що продукція відповідає заданим вимогам
- г) Процедура, за допомогою якої виробник дає письмову гарантію, що його продукція відповідає заданим вимогам
- д) Процедура за допомогою якої підприємство кредитує підтвердження якості продукції

15. Штриховий алфавіт коду товару – це:

- а) Алфавіт, знаками якого є букви і цифри
- б) Алфавіт, знаками якого є штрихи та пробіли, ширина яких читається за допомогою сканерів у вигляді цифр
- в) Алфавіт, знаками якого є букви алфавіту
- г) Алфавіт, знаками якого є цифри
- д) Алфавіт, знаками якого є фігури

16. Що є ознакою якісної фальсифікації?

- а) Використання замінників для фальсифікації товару
- б) Заміна товарів вищого гатунку нижчим
- в) Використання неточних засобів вимірювання параметрів об'єкта
- г) Застосування сировини чи матеріалів неналежних виду або якості
- д) Реалізація низькоякісних товарів за цінами високоякісних

17. Що характеризують наступні чотири цифри після префіксу у штриховому коді товару?

- а) Код країни
- б) Код виробника товару
- в) Код товару
- г) Код посередника

18. Як називається вид фальсифікації, що здійснюється шляхом повної або часткової заміни товару одного виду товаром іншого виду чи назви із збереженням подібності однієї чи декількох ознак?

- а) Якісна
- б) Асортиментна
- в) Кількісна
- г) Вартісна

19. Як називаються нормативні документи, які діють на всій території України і використовуються всіма підприємствами незалежно від форми власності?

- а) Галузеві стандарти України
- б) Базові стандарти
- в) Державні стандарти України
- г) Технічні умови

20. Який з перелічених документів не потрібно подавати заявнику для отримання сертифікату відповідності в уповноважений орган із сертифікації?

- а) Статут підприємства
- б) Заявку з печаткою фірми-заявника на проведення сертифікації
- в) Товаросупровідні документи
- г) Опис продукції (технічні характеристики, галузь застосування, зовнішній вигляд)

Тести з дисципліни «Аналіз господарської діяльності».

1. До об'єктивних вимог, які обумовлюють економічний аналіз як функціональну науку, не входить:

- а) Відповідність потребам практики
- б) Розвиток самої науки в цілому та її окремих галузей
- в) Необхідність досягнення нового ступеню знань
- г) Отримання позитивних результатів досліджень

2. За ступенем охоплення вивчених об'єктів відрізняють такий вид аналізу:

- а) Оперативний
- б) Вибірковий
- в) Попередній
- г) Функціональний

3. За методом вивчення об'єкту виділяють вид аналізу, як:

- а) Факторний
- б) Підсумковий
- в) Зовнішній
- г) Фінансовий

4. Методика економічного аналізу являє собою:

- а) Систему факторів досліджуваного явища
- б) Систему показників, що всебічно характеризує досліджуване явище або процес
- в) Систему найбільш цілеспрямованих правил, принципів, прийомів, напрацьованих практикою і наукою, для вивчення предмету і об'єкту досліджень
- г) Систему прийомів і методів, за допомогою яких вивчається певний об'єкт або явище

5. Факторний аналіз являє собою:

- а) Причинно-наслідкові зв'язки економічного явища
- б) Методику комплексного і системного вивчення та кількісного виміру впливу факторів на розмір результативного показника
- в) Методику визначення тенденцій зміни результативного і факторних показників
- г) Прийоми визначення співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого

6. З метою оцінки ступеню інтенсивності використання земель в господарстві необхідно:

- а) Розрахувати структуру посівних площ підприємства
- б) Розглянути показники питомої ваги кожного виду угідь в площі с.-г. угідь і їх зміну по роках
- в) Розрахувати показник виробництва валової продукції на 100 га с.-г. угідь
- г) Розглянути динаміку площ окремих видів земельних угідь

7. При аналізі структури посівних площ оптимальною вважається структура, яка дозволяє підприємству:

- а) Забезпечити всі внутрігосподарські потреби в продукції рослинництва
- б) Виконати усі договірні зобов'язання, забезпечити внутрігосподарські потреби при умові мінімальних затрат праці і отримати максимум чистого прибутку
- в) Отримати максимум виручки від реалізації продукції рослинництва
- г) Виконати усі договірні зобов'язання підприємства по продукції рослинництва

8. Показник, який характеризує інтенсивність загального обороту робочої сили і розраховується відношенням суми прийнятих і звільнених робітників до середньої чисельності працюючих, називається:

- а) Коефіцієнт плинності
- б) Коефіцієнт міграції
- в) Оборот по вибуттю
- г) Оборот по прийому

9. Коефіцієнт використання робочого часу за місяць обчислюється як відношення:

- а) Числа працюючих за кожен місяць на середньомісячну їх кількість
- б) Кількості відпрацьованих люд.-днів одним робітником за місяць до загальної кількості люд.-днів за рік

- в) Кількості відпрацьованих люд.-днів одним робітником за місяць до числа робочих днів у місяці
- г) Загального числа відпрацьованих люд.-днів за місяць на число робочих днів у місяці

10. Абсолютне відхилення фонду оплати праці (ФОП) визначається як різниця між:

- а) Фактичним ФОП і умовним ФОП, обчисленими при фактичній чисельності працівників і плановому заробітку одного працюючого
- б) Фактичним і плановим ФОП
- в) Умовним ФОП, розрахованим при фактичній чисельності робітників і плановій заробітній платі одного працюючого і плановим ФОП
- г) Фактичним ФОП і плановим, скорегованим на процент виконання плану обсягів виробництва

11. Відносне відхилення фонду оплати праці (ФОП) обчислюється як:

- а) Різниця між фактичним ФОП і постійною частиною планового ФОП, скорегованого на процент виконання плану обсягів виробництва
- б) Різниця між фактичним ФОП і плановим, скорегованим у змінній його частині на процент виконання плану обсягів виробництва
- в) Різниця між фактичним ФОП і умовним ФОП, обчисленим при фактичній чисельності працюючих і плановому заробітку одного робітника
- г) Різниця між умовним ФОП, розрахованим при фактичній чисельності працюючих і плановому заробітку одного робітника, та плановим ФОП

12. Метою економічного аналізу виробництва продукції с.-г. є вирішення завдань, окрім:

- а) Забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції
- б) Пошук можливостей збільшення обсягів виробництва продукції
- в) Зниження собівартості реалізованої продукції
- г) Розширення асортименту і покращення якості виробничої продукції

13. Процес аналізу виробництва продукції с.-г. не включає:

- а) Планування і корегування планів виробництва продукції
- б) Здійснення системного контролю за виконанням плану виробництва продукції
- в) Визначення впливу факторів на обсяг виробництва продукції
- г) Виявлення внутрішньогосподарських резервів збільшення обсягів виробництва продукції

14. При аналізі динаміки валової продукції с.-г. необхідно здійснити її оцінку за:

- а) Фактичною ціною реалізації
- б) Плановою ціною реалізації
- в) Порівнянними цінами
- г) Плановою собівартістю

15. Розмір впливу посівної площі на зміну валового збору по групі однорідних культур визначається як:

- а) Добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню планову урожайність

- б) Добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню умовну урожайність
- в) Добуток різниці між фактичною і плановою площею посіву на середню фактичну урожайність
- г) Різницю між фактичним і умовно-розрахунковим валовим збором
16. На рівень урожайності не впливає така група факторів:
- а) Природно-кліматичні
- б) Агротехнічні
- в) Політико-правові
- г) Організаційно-економічні
17. В результаті аналізу впливу доз на внесення добрив на зміну урожайності озимої пшениці одержали рівняння $\bar{y}_x = 28,4 + 1,2x$, що означає:
- а) Урожайність у звітному році дорівнює 28,4 ц/га і щорічно збільшується на 1,2 ц
- б) Урожайність у базисному році дорівнює 28,4 ц/га і щорічно збільшується на 1,2 ц/га
- в) Урожайність у попередньому до вивчаємого періоду році склала 28,4 ц і збільшується на 1,2 ц/га при збільшенні доз внесення добрив
- г) Урожайність при умовному (0) внесенні добрива складає 28,4 ц/га і при збільшенні доз внесення добрив збільшується на 1,2 ц/га
18. Можливе збільшення виробництва продукції рослинництва за рахунок розширення посівних площ обчислюється:
- а) Резерв розширення посівних площ помножити на різницю між фактичною і плановою урожайністю культури, яка буде вирощуватися
- б) Фактичну площу посіву, яка планується відвести під конкретну культуру, помножити на різницю між фактичною і плановою її урожайністю
- в) Резерв розширення посівних площ помножити на фактичну урожайність культури, яку планують вирощувати на цих землях
- г) Плановий валовий збір конкретної культури поділити на фактичну посівну площу
19. Резерв збільшення виробництва продукції окремої культури а рахунок покращення сортового складу посівів обчислюють:
- а) Зміна питомої ваги кожного сорту множиться на фактично досягнуту урожайність (і ділиться на 100%), добутки сумують і результат множать на фактичну площу посіву
- б) Зміна питомої ваги кожного сорту множать на фактично досягнуту урожайність (і ділять на 100%), добутки сумують і результат множать на планову площу посіву
- в) Різницю між можливою і фактично досягнутою урожайністю множать на можливу площу посіву і спів ставляють з фактичним валовим збором
- г) Різницю між можливою і фактичною площею посіву множать на різницю між можливою і фактичною урожайністю
20. Коефіцієнт фінансової незалежності підприємства визначається:
- а) Відношення власного оборотного капіталу до валюти балансу
- б) Відношення власного капіталу до валют балансу

- в) Відношення власного капіталу до залученого
- г) Відношення власного капіталу до необоротних активів

Тести з дисципліни «Організація товарного біржового ринку».

1. За видами біржових товарів біржі класифікують
 - а) товарні, сировинні
 - б) валютні, товарні, товарно-сировинні
 - в) фондові, товарно-сировинні
 - г) товарні, товарно-сировинні, фондові, валютні
2. Організований ринок характеризується
 - а) наявністю правил торгівлі, регулюванням з боку держави і саморегулюванням, концентрацією попиту та пропозиції
 - б) наявністю правил торгівлі
 - в) концентрацією попиту та пропозиції
 - г) наявністю законодавства
3. Котирування – це
 - а) реєстрація біржових цін і курсів з подальшою публікацією
 - б) надання інформації про ціни зацікавленим особам ринкового механізму
 - в) вироблення біржових стандартів
 - г) гарантування виконання біржових угод
4. За ступенем участі держави біржі поділяють на
 - а) державні, муніципальні
 - б) державні, регіональні
 - в) державні, приватні, змішані
 - г) міжнародні, приватні
5. Біржові товари поділяються на три групи
 - а) сільськогосподарська, промислова сировина, валюта;
 - б) акції, зерно, валюта
 - в) сільськогосподарська, промислова сировина, фінансові інструменти
 - г) нафта, зерно, облігації
6. Угода вважається біржовою, якщо вона
 - а) укладена на біржовий товар
 - б) укладена в час після біржової сесії
 - в) укладена у торговельному піті під час біржової сесії
 - г) укладена на біржовий товар у піті брокерами під час сесії
7. Ф'ючерсний контракт є контрактом:
 - а) на реальний товар
 - б) виключно позабіржовим
 - в) виключно біржовим
 - г) як біржовим, так позабіржовим
8. Основною метою ф'ючерсної торгівлі є
 - а) купівля-продаж реальних товарів
 - б) страхування цінових і курсових ризиків
 - в) визначення спотових цін
 - г) визначення форвардних цін
9. Товарні ф'ючерси – це

- а) угоди на кредитування товару
- б) угоди на обмін товарами
- в) угоди на завчасну купівлю/продаж сировини
- г) бартерні угоди

10. Угода укладена між сторонами, згідно якої здійснюється представлення інтересів клієнта на біржових торгах та надання інформаційно-консультаційних послуг, це

- а) договір на брокерське обслуговування
- б) договір-доручення
- в) біржова угода
- г) договір-комісії

11. Вирішення спірних питань між учасниками біржової торгівлі є компетенцією

- а) котирувальної комісії
- б) арбітражної комісії
- в) ревізійної комісії
- г) розрахункової палати

12. Критеріями біржового товару є

- а) якісна однорідність, товарний обсяг, стандартизована ціна
- б) якісна однорідність, базисний обсяг, стандартизована ціна
- в) якісна однорідність, стандартизований обсяг, реальна ціна
- г) якісна однорідність, масове виробництво, взаємозамінність

13. Обсяг товарної партії не зазначається в документах

- а) договір-доручення
- б) договір на брокерське обслуговування
- в) спотовий біржовий контракт
- г) заявка на участь в торгах

14. Ціна, визначена котирувальною комісією біржі шляхом аналізу цін біржових угод, цін продавців, цін покупців на підставі єдиних критеріїв та спеціальних методів, це

- а) ціна продавця
- б) ціна покупця
- в) ціна біржової угоди
- г) котирувальна ціна

15. Стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати чи продати товар у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту

- а) спотовий контракт
- б) форвардний контракт
- в) ф'ючерсний контракт
- г) опціон

16. Страхування цінового ризику учасників біржової торгівлі, яке дозволяє мінімізувати їх фінансові втрати шляхом одночасного укладання форвардної та ф'ючерсної угоди на однаковий обсяг однакового товару, це

- а) спекуляція

б) біржовий кліринг

в) хеджування

г) дилерська операція

17. Біржовий кліринг – це

а) залік взаємних вимог та зобов'язань

б) процес виконання зобов'язань, визначених в ході біржового клірингу, кінцевим результатом якого є передача об'єкту біржової угоди від продавця до покупця, а також грошовий розрахунок покупця з продавцем згідно з умовами контракту

в) кліринг між учасниками біржової торгівлі, заснований на встановленні того хто, кому і в який термін повинен сплачувати гроші та постачати біржовий актив

г) система внутрішніх і міжнародних безготівкових розрахунків, що базується на заліку взаємних вимог по зустрічних зобов'язаннях, які діють на принципах рівності платежу

18. Договір-доручення – це угода, де брокер виступає

а) від власного імені

б) від власного імені й за власні кошти

в) від імені й за кошти клієнта

г) від власного імені й за кошти клієнтів

19. Заявка на продаж сільськогосподарської продукції супроводжується такими документами

а) довідка про наявність коштів на рахунку

б) сертифікат якості та складське свідоцтво

в) гарантійний лист банку

г) ліцензія на право здійснення посередницьких операцій

20. Заявка на купівлю сільськогосподарської продукції супроводжується такими документами

а) банківська довідка про наявність коштів на рахунку, квитанція про сплату гарантійного внеску

б) сертифікат якості та складське свідоцтво

в) гарантійний лист банку, доручення, видане клієнтом

г) ліцензія на право здійснення посередницьких операцій

Тести з дисципліни «Стратегія аграрного підприємства».

1. Місія фірми – це:

а) Діяльність підприємства спрямована на задоволення специфічних потреб

б) Генеральна мета, довгострокова орієнтація на який-небудь вид діяльності та відповідне місце на ринку

в) Конкурентна перевага фірми

г) Філософія функціонування підприємства.

2. Автором “галузевої моделі” середовища організації є:

а) М. Портер

б) Дж. Гелбрейт

в) Г. Олдріч

- г) П. Лоуренс.
- 3. Модель конкурентних сил за М. Портером не містить такого елемента як:
 - а) Споживачі
 - б) Товари-замінники
 - в) Наявні та потенційні конкуренти
 - г) Конкурентні стратегії.
- 4. Для аналізу макросередовища застосовують:
 - а) SWOT – аналіз
 - б) Портфельний аналіз
 - в) PEST – аналіз
 - г) SNW – аналіз.
- 5. Основними складовими PEST- аналізу є:
 - а) Політика, економіка, суспільство, технологія
 - б) Сильні, слабкі сторони та зовнішнє середовище
 - в) Можливості, загрози та внутрішнє середовище
 - г) Привабливість та конкурентоспроможність.
- 6. “Стратегічний набір” – це:
 - а) Сукупність продуктово-товарних стратегій
 - б) Система стратегій різного типу розроблених на певний відрізок часу, що відбивають специфіку та розвиток підприємства
 - в) Сукупність функціональних та ресурсних стратегій
 - г) Стратегії адаптації до зовнішнього середовища.
- 7. До загальноконкурентних стратегій не відносять:
 - а) Стратегію фокусування
 - б) Стратегію диференціації
 - в) Стратегію стабілізації
 - г) Стратегію лідирування у зниженні витрат.
- 8. Стратегія диференціації – це:
 - а) Стратегія цілеспрямованого скорочення діяльності
 - б) Стратегія, що полягає в орієнтації діяльності підприємства на створення унікальних продуктів
 - в) Стратегія спрямована на підвищення спеціалізації та концентрації діяльності підприємства, з урахуванням вимог певного сегмента без орієнтації на весь ринок
 - г) Стратегія направлена на забезпечення раціонального розподілу ресурсів.
- 9. Стратегія окремого бізнес-напряму діяльності підприємства являє собою:
 - а) Функціональну
 - б) Корпоративну
 - в) Операційну
 - г) Ділову.
- 10. Стратегія диверсифікації – це:
 - а) Процес формування системи цілей та встановлення мети підприємства
 - б) Процес проникнення в нові сфери діяльності, раніше не характерні для підприємства, покликані змінити, доповнити або замінити продукцію, що вже випускається

- в) Стратегія цілеспрямованого скорочення діяльності
- г) Стратегія, спрямована на підвищення спеціалізації та концентрації діяльності підприємства.

11. Функціональна стратегія визначає:

- а) Розподіл ресурсів на підприємстві
- б) Скільки продукції потрібно виробити для задоволення потреб споживачів
- в) Стратегічну орієнтацію певної функціональної підсистеми управління підприємством
- г) Загальні функції управління.

12. Виробнича стратегія це:

- а) Функціональна стратегія, що полягає у розробці та управлінні процесом створення на підприємстві необхідних для споживачів продуктів і послуг
- б) Стратегія промислових підприємств орієнтованих на ринкові цінності
- в) Стратегія розподілу та контролю за використанням ресурсів при виробництві певних товарів
- г) Стратегія спрямована на розширення діяльності підприємства.

13. Основний управлінський план дій, що спрямований на розвиток та функціонування підприємства у довгостроковій перспективі та досягнення стратегічних цілей відображено у:

- а) Загальноконкурентних стратегіях
- б) Стратегіях диференціації
- в) Стратегіях диверсифікації
- г) Загальних стратегіях.

14. До загальних (типових) стратегій не відносять:

- а) Стратегії зростання
- б) Стратегії підтримки
- в) Стратегії фокусування
- г) Стратегії скорочення діяльності.

15. Стратегія реструктуризації направлена на:

- а) Перерозподіл та переорієнтацію потенціалу
- б) Скорочення частки ринку
- в) Поступове закриття напрямку діяльності
- г) Одержання у власність постачальника сировини

16. Матриця Бостонської консалтингової групи (БКГ) містить такі критерії:

- а) Темпи зростання ринку та відносна частка ринку
- б) Привабливість та конкурентоспроможність
- в) Можливості та загрози зовнішнього середовища
- г) Сильні та слабкі сторони.

17. Портфель бізнесів фірми – це:

- а) Сукупність конкурентних переваг підприємства
- б) Певна група споживачів
- в) Дані про розміщення інвестицій
- г) Сукупність всіх стратегічних бізнес-одиниць.

18. Розподіл бізнес-напрямків у матриці БКГ здійснюється за такими групами:

- а) Зона росту, зона вибіркового росту, зона збору урожаю
- б) Зародження, зростання, зрілість, старіння
- в) “Зірки”, “корови”, “собаки”, “знаки запитання”
- г) “Приманка для споживача”, “оптимальний стратегічний набір”, “країна дурнів”, “пастка для споживачів”.

19. Основними критеріями побудови матриці Мак - Кінсі являються:

- а) Привабливість ринку та конкурентоспроможність
- б) Зростання ринку та частка ринку
- в) Темп росту ринку та відносна частка ринку
- г) Значення товару та якість виробництва.

20. Альтернативними стратегіями в межах матриці БКГ є:

- а) Збільшення ринкової частки та підвищення конкурентних переваг
- б) Стратегія розвитку, стратегія підтримки, “збору урожаю”, скорочення або ліквідації
- в) Пошук ніш, контрольоване інвестування, мінімізація інвестицій
- г) Становлення, диференціація, оновлення.

Тести з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства».

1. Потенціал підприємства – це:

- а) сукупність ресурсів підприємства, що забезпечують досягнення певних результатів підприємства
- б) сукупність ресурсів і компетенцій, які створюють певний ефект для зацікавлених сторін
- в) здатність управління забезпечувати досягнення цілей діяльності підприємства за рахунок використання матеріальних ресурсів
- г) інтегральне відображення поточних і майбутніх можливостей економічної системи підприємства перетворювати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких здібностей в економічні блага, максимально задовольняючи інтереси підприємства та суспільства

2. Вартість будівництва споруди в поточних цінах на дату оцінки з корисністю, рівній корисності оцінюваної споруди, із використанням сучасних матеріалів, сучасних стандартів, проекту, планування - це:

- а) вартість в обміні
- б) вартість заміщення
- в) вартість відновлення
- г) залишкова вартість

3. Підхід, відповідно до якого найбільш імовірною величиною вартості об'єкта оцінки може бути реальна ціна продажу аналогічного об'єкта - це:

- а) дохідний
- б) порівняльний
- в) витратний
- г) майновий

4. Чистий операційний дохід - це:

- а) дохід, який можна отримати від 100%-го використання об'єкта власності
- б) дохід, який можна отримати за умов найбільш ефективного використання об'єкта власності

- в) потік грошових коштів від операційної діяльності
 - г) дохід, який можна отримати від використання об'єкта власності за винятком витрат та операційних витрат, пов'язаних з його отриманням
5. Метод, відповідно до якого вартість об'єкта визначається шляхом внесення поправок до цін продажу подібних земельних ділянок, - це :
- а) метод капіталізації доходу
 - б) метод зіставлення цін продажу аналогів
 - в) метод скоригованих чистих активів
 - г) індексний метод
6. Вартість продажу об'єкта в постпрогнозному періоді - це:
- а) вартість аналога
 - б) дисконтована вартість
 - в) майбутня вартість інвестицій
 - г) вартість реверсії
7. Дохідний підхід до оцінки підприємства представлений методами:
- а) дисконтування грошових потоків і альтернативної вартості
 - б) поточної вартості майна і капіталізації прибутку
 - в) галузевих співвідношень і прогнозування продажів
 - г) дисконтування грошових потоків і капіталізації прибутку
8. Закон синергії при формуванні потенціалу підприємства стверджує, що:
- а) потенціал будь-якого підприємства завжди буде значно більшим або суттєво меншим, ніж проста сума потенціалів його складових елементів
 - б) потенціал підприємства - це складна система характеристик його елементів, які можуть тією чи іншою мірою замінювати один одного, тобто є альтернативними
 - в) складові потенціалу підприємства мають відповідати характеристикам продукції, що виробляється на підприємстві
 - г) потенціал підприємства не можна сформувати на основі механічного додавання елементів, оскільки він є динамічним утворенням
9. Компонентами ставки дисконту при визначенні її за методом кумулятивної побудови є:
- а) безризикова ставка і компенсація за ризики
 - б) премія за інвестиційний менеджмент
 - в) коефіцієнт капіталізації
 - г) чистий операційний потік капіталу
10. Визначення вартості об'єкта оцінки виходячи з витрат на його створення та використання - це сутність:
- а) витратного підходу
 - б) дохідного підходу
 - в) порівняльного підходу
 - г) результатного підходу
11. Визначення вартості об'єкта оцінки виходячи з величини чистого потоку позитивних результатів від його використання - це сутність:
- а) витратного підходу
 - б) порівняльного підходу
 - в) дохідного підходу
 - г) майнового підходу

12. Знецінення об'єкта в результаті зміни попиту та пропозиції, дії інших негативних зовнішніх чинників є проявом:
- а) фізичного зносу
 - б) функціонально-технологічного старіння
 - в) економічного старіння
 - г) матеріального зносу
13. Основним методом оцінки підприємства зі стабільними потоками доходів в незмінних протягом певного часу умовах зовнішнього середовища є:
- а) метод капіталізації доходу
 - б) метод дисконтування грошових потоків
 - в) метод компанії-аналогу
 - г) метод угод
14. Коефіцієнт капіталізації відображає:
- а) отримання доходу на капітал
 - б) відшкодування капіталу інвестора
 - в) отримання доходу на капітал та відшкодування капіталу інвестора-власника
 - г) надходження капіталу
15. Узагальнюючим для всіх принципів оцінки потенціалу підприємства виступає принцип:
- а) конкуренції
 - б) корисності
 - в) попиту і пропозиції
 - г) найкращого і найефективнішого використання
16. Додаткові вкладення капіталу в підприємство ефективні лише тоді, коли вони підвищують його ринкову вартість - це сутність принципу:
- а) внеску
 - б) віддачі
 - в) залежності
 - г) корисності
17. До методів витратного підходу оцінки нематеріальних активів відноситься:
- а) метод переваг у доходах
 - б) метод звільнення від роялті
 - в) метод виграшу в собівартості
 - г) метод вартості заміщення
18. Одиницями порівняння при оцінці нерухомості можуть бути:
- а) умови продажу об'єкта нерухомості
 - б) місце розташування об'єкта нерухомості
 - в) правовий статус об'єкта нерухомості
 - г) ціна за 1 кв. м будівлі чи споруди
19. Елементами порівняння при оцінці земельних ділянок та нерухомості виступають:
- а) ціна за 1 га земельної ділянки
 - б) умови продажу об'єкта нерухомості
 - в) ціна за 1 м кубічний будівлі чи споруди
 - г) ціна за 1 м квадратний будівлі чи споруди
20. Визначення ринкової вартості земельної ділянки здійснюють за допомогою:

- а) нормативної грошової оцінки земельної ділянки
- б) експертної оцінки земельної ділянки
- в) економічної оцінки земельної ділянки
- г) показників продуктивності земельної ділянки

Тести з дисципліни «Організація діяльності підприємницьких структур».

1. Підприємництво - це:
 - а) Самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання з метою досягнення економічних і соціальних результатів та отримання прибутку;
 - б) Організаційно виокремлена та економічно самостійна основна (первинна) ланка виробничої сфери народного господарства, що виробляє продукцію (виконує роботу або надає платні послуги);
 - в) Операційна, фінансова та інвестиційна діяльність виробничих підрозділів, які розташовані на спільній території;
 - г) Економічні відносини з приводу виробництва продукції.
2. Основний нормативно-правовий акт, яким регулюється державна реєстрація, діяльність, реорганізація та ліквідація суб'єктів підприємництва:
 - а) Конституція України;
 - б) Закон України «Про господарські товариства»;
 - в) Закон України «Про підприємницьку діяльність в Україні»;
 - г) Господарський кодекс України.
3. До установчих документів суб'єкта господарювання не відносять:
 - а) Наказ про облікову політику;
 - б) Рішення про утворення підприємства;
 - в) Засновницький договір;
 - г) Статут.
4. Оберіть визначення, яке найбільш точно характеризує сутність підприємства:
 - а) Систематична діяльність господарюючих суб'єктів з виробництва продукції, яка здійснюється на власний ризик з метою одержання прибутку;
 - б) Організаційно виокремлена та економічно самостійна основна (первинна) ланка виробничої сфери народного господарства, що виробляє продукцію (виконує роботи або надає послуги);
 - в) Сукупність виробничих підрозділів, які розташовані на спільній території;
 - г) Організація, яка має власні основні фонди.
5. Залежно від форми власності в Україні виділяють такі види підприємств:
 - а) Приватні та державні;
 - б) Приватні, колективні, комунальні, державні, підприємства, засновані на змішаній власності;
 - в) Приватні, державні, кооперативні, комунальні;
 - г) Приватні, акціонерні, державні, спільні.
6. Акціонерне товариство – це:
 - а) Товариство, що має статутний фонд поділений на частки та учасники товариства несуть відповідальність за зобов'язаннями в межах своїх вкладів;

б) Товариство, що має статутний фонд поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, яке несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства, а акціонери несуть ризик збитків у межах вартості акцій, що їм належать;

в) Товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном;

г) Товариство, статутний фонд якого поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і яке несе відповідальність за своїми зобов'язаннями власним та залученим майном.

7. Товариство з обмеженою відповідальністю – це:

а) Товариство, що має статутний фонд поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, а учасники товариства несуть відповідальність за зобов'язаннями в межах своїх вкладів;

б) Товариство, що має статутний фонд поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості;

в) Господарське товариство, статутний фонд якого поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, крім того несе повну відповідальність за своїми зобов'язаннями;

г) Товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном.

8. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю за зобов'язаннями товариства відповідають:

а) У межах належних їм акцій;

б) У межах належних їм внесків;

в) У межах належних їм внесків, а за потребою і власним майном;

г) Усім належним їм майном.

9. Фермерське господарство - це:

а) Форма підприємництва громадян України, які виявили бажання переважно особистою працею членів цього господарства виробляти товарну продукцію, займатися її переробкою і реалізацією;

б) Товариство, статутний фонд якого поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості;

в) Форма підприємництва громадян України з метою виробництва продукції;

г) Це господарства, створені на засадах угоди шляхом об'єднання їх майна для виробництва продукції.

10. Визначте показники, за якими оцінюють розмір підприємства:

а) Середньорічна чисельність працівників та розмір річного прибутку;

б) Середньорічна вартість активів підприємства та розмір річного доходу (виручки) від реалізації продукції;

в) Річний розмір доходу (виручки) від реалізації продукції та середньорічна чисельність працівників;

г) Розмір статутного капіталу.

11. Банкрутство підприємства – це:

- а) Визнана господарським судом нездатність боржника відновити платоспроможність і задовольнити вимоги кредиторів не інакше, як через процедуру ліквідації;
- б) Визнана вищим керівництвом підприємства неспроможність вести виробничо-господарську діяльність;
- в) Визнана кредиторами нездатність підприємства розрахуватися із своїми боргами;
- г) Визнана господарським судом нездатність підприємства забезпечувати прибуткове виробництво.

12. Визнати підприємство банкрутом має право:

- а) Кредитори;
- б) Господарський суд;
- в) Контрагенти;
- г) Працівники підприємства.

13. Санація підприємства - це:

- а) Перехід підприємств-банкрутів до нових власників;
- б) Неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати після встановленого строку їх сплати грошові зобов'язання перед кредиторами;
- в) Система заходів, що здійснюється з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення вимог кредиторів;
- г) Визнана арбітражним судом неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані ним вимоги кредиторів.

14. Планування діяльності підприємства - це:

- а) Аналіз перспектив розвитку підприємства порівняно з іншими підприємствами цієї ж галузі;
- б) Процес визначення цілей підприємства та найефективніших способів їх досягнення;
- в) Розрахунок майбутньої прибутковості виробництва;
- г) Порівняння основних показників його розвитку у звітному і базисному періодах.

15. Бізнес-план - це:

- а) Довгостроковий курс фінансової політики;
- б) Документ, у якому викладені організаційні, виробничі та ринкові аспекти запропонованого бізнесу;
- в) Кредитні взаємовідносини і взаємовідносини з бюджетом;
- г) Стандарт, з яким порівнюють досягнуті результати підприємства.

16. До операційних (поточних) витрат підприємства відносять:

- а) Спожиті в процесі виробництва продукції (товарів, робіт, послуг) виробничі фонди підприємства;
- б) Капіталовкладення підприємств, фірм, компаній;
- в) Витрати операційної діяльності підприємства, пов'язаної з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), яка забезпечує основну частку його доходу;

г) Витрати живої та уречевленої праці, які пов'язані з організацією виробництва та управлінням підприємством.

17. Інвестиції - це:

а) Витрати, що направляються на відтворення основних фондів соціального характеру;

б) Витрати на будівництво, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння діючих основних фондів;

в) Витрати, що направляються на відтворення (просте і розширене) основних виробничих фондів;

г) Всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект.

18. Строк окупності інвестицій - це:

а) Відношення капіталовкладень до валового доходу;

б) Відношення приросту валової продукції до суми капіталовкладень, яка зумовила цей приріст;

в) Відношення капіталовкладень до приросту валової продукції;

г) Період (в роках), який необхідний для відшкодування капіталовкладень прибутком, одержаним завдяки здійсненню інвестиційного проекту.

19. Інновація – це:

а) Нова продукція науково-технічного призначення;

б) Оновлення основних фондів виробництва;

в) Новий підхід до виробництва та збуту товарів як кінцевий результат інноваційної діяльності;

г) Вкладання в об'єкти підприємницької діяльності майнових активів з метою отримання прибутку.

20. Ризик господарської діяльності – це:

а) Збільшення витрат виробництва внаслідок коливань ринкової кон'юнктури;

б) Процес виявлення потенційних економічних загроз і розробка адекватної системи заходів протидії;

в) Ймовірна потенційна подія, настання якої може призвести до зниження, повної втрати прибутку або збитків;

г) Грошовий вираз вартості втрачених активів підприємства.

5. Рекомендована література

1. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.
2. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом`як Ю.М. Організація торгівлі: Підручник. 2-ге видання., перероб. та доп. Київ. Центр учбової літератури. 2018. С. 632.
3. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: Навчальний посібник. Київ. Кондор. 2017. С. 368.
4. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: підручник. – 2-ге вид., перероб. та доп. Київ. Київ. нац. торг.-економ. ун-т. 2018. С. 680
5. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 470 с.
6. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2021. 260 с
7. Гурова К. Д., Ганін К. Д. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Харків : Вид-во Іванченка І. С. 2019. 328 с.
8. Гуроров О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посібн. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.
9. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Легомінова С.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Соціально-трудова відносина та економіка праці: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 167с.
10. Даценко Г., Коцеруба Н., Крупельницька І., Кудирко О., Лобачева І. Аналіз господарської діяльності : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с.
11. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 272с.
12. Довбня С.Б., Найдовська А.О. Стратегія підприємства. Частина 2: Навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 92 с.
13. Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
14. Економіка у Європейській інтеграції : навч. посібник / В. А. Зеленко, О. Г. Гупало, А. В. Сташишин. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 464 с.
15. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
16. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
17. Коренюк П. І., Коренюк Л. В., Левандівський О. Т. Гроші і кредит : навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2019. 402 с.
18. Леськів Г.З., Франчук В.І., Левків Г.Я., Гобела В.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
19. Маркетинг : підручник для студентів економічних спеціальностей закладів

- вищої освіти / Р. І. Буряк [та ін.]. - 2-ге вид. перероб. та допов. К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 537 с.
20. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишич.- 2-ге вид. із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
21. Петруня Ю.Є., Задоя А.О. Економіка: базовий курс : навчальний. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.
22. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
23. Приймак С. В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : навч.посіб. Львів : Ліга Прес, 2022. 264 с.
24. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник. Х. : ФОП Бровін О.В., 2021. – 280 с.
25. Рогач С. М., Мірзоева Т. В., Степасюк Л. М., Томашевська О. А. Економіка аграрних підприємств : навч. посібник. Київ. ЦП «Компринт». 2020. 480 с.
26. Семенда Д.К., Коротеєв М.А., Семенда О.Вс., Семенда О.В. Економіка підприємства: навч. посібн. Умань: ВПЦ "Візаві", 2018. 246 с.
27. Скоробогатова Н. Є. Інвестування: практикум: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка» [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 67 с.
28. Солодкий М.О. Біржовий товарний ринок: навчальний посібник. Київ: Компринт, 2017. 576с.
29. Соколюк С. Ю. Розвиток підприємств аграрного сектору на засадах гармонізації інноваційних процесів: теорія і практика : монографія. Умань: «Візаві», 2019. 376 с.
30. Страпчук С. І., Миколенко О. П, Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навч. посібн. Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.
31. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с.
32. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник / Л. М. Таранюк. – Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
33. Товарознавство: навчально-методичний посібник / О. Коркуна, А. Демічковський, О. Цільник, О. Бордун, О. Піхур. – Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 200 с.
34. Товарознавство: практикум для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг» / уклад. : Ю. В. Фісун, О. С. Борисенко, А. В. Шевченко, О. М. Крапко. К. : НАУ, 2022. 48 с.
35. Фінанси, банківська справа та страхування. Менеджмент публічних фінансів: підручник для магістрів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 256 с.
36. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків : Право, 2022. 312 с.
37. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Вид:ЦУЛ, 2020. 320.